

Een ontmoeting in ONDERWIJS EN/OF

DE DOOD

VAN

HET FYSIEKE MOMENT?

Onderzoeksplan Master Kunsteducatie
Sander van den Brink
Studentnummer: 2095488
MKE 1

Juni 2021

Het zou fijn zijn als u een kleurige bloem meeneemt.

Inhoud

A. KERNWOORDEN	3
B. SAMENVATTING	4
C. MOTIVATIE, RELEVANTIE EN DOELGROEP	9
D. ONDERZOEKSVRAAG	11
E. HYPOTHESE.....	13
F. ONDERZOEKSINSTRUMENTEN	14
G. PLANNING.....	16
Bronnen.....	18
Bijlage 1: Komen tot kernwoorden	20
Bijlage 2: Oriëntatie op mogelijk onderzoeksvoorstel (oriëntatievragen aan opleidingsdocenten kunst).....	24
Bijlage 3: Oriënterend onderzoek om aanname rondom afstandsonderwijs te verifiëren (cijfers)	30
Bijlage 4: Oriëntatie op mogelijk onderzoeksvoorstel (oriëntatievragen aan studenten van de pabo).....	53
Bijlage 5: Personalia doelgroepen opleidingsvarianten 2020 (opgesteld door Pabo Inholland)	58

A. KERNWOORDEN

- Praktijkleren
- Dramaonderwijs (primair onderwijs)
- Competentie
- Relatie
- Opleidingsdocent

Hoe tot deze kernwoorden is gekomen is te vinden in bijlage 1. Hieronder licht ik de context ervan binnen dit onderzoek toe.

Praktijkleren

Een behoorlijk deel van het curriculum van Pabo Inholland gebeurt in de praktijk (de leerwerkplek) in het primair onderwijs (Hogeschool Inholland, 2020). Bij het praktijkleren is er sprake van een fysieke afstand met Pabo Inholland Den Haag.

Dramaonderwijs (primair onderwijs)

Het basisonderwijs wordt aangeboden aan leerlingen van 4 tot 12 jaar. Het aangeboden dramaonderwijs houdt zich tot de kerndoelen (Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 2019). Een toekomstig leerkracht dient vaardig te zijn in de didactiek en de benodigde dramatische vaardigheden. Voor deze vaardigheden wordt op de pabo de omschrijving 'eigen vaardigheid' gebruikt. Een toekomstig leerkracht is competent zijn dramalessen te ontwerpen, te laten aansluiten bij andere vakken en/of aan de hand van methodelessen te geven.

Competentie

Competentie is een basisbehoefte (Ryan & Deci, 2018). Mensen willen in relatie tot anderen, de te klaren klussen en de ruimere context zich competent voelen (Bors & Stevens, 2010). Met competentie wordt in dit onderzoeksplan het competent voelen in het aanbieden van dramaonderwijs aan kinderen bedoeld; de te klaren klus. Dramaonderwijs op de Pabo van Inholland wordt gegeven met behulp van 'Spelend leren en ontdekken: handboek drama voor het basisonderwijs' (Heijdanus-De Boer et al., 2016). Dit boek vindt een deel van zijn onderbouwing voor de aangereikte competenties, vaardigheden en didactische modellen in de 'Kennisbasis Pabo' (Van Nunen & Swaans, 2018).

Relatie

Relatie is ook een basisbehoefte (Ryan & Deci, 2018). Dit is de behoefte om deel uit te maken van een groep, om interactie aan te gaan en om zich verbonden te voelen. Bij deze omschrijving sluit ik aan wanneer ik spreek over relatie.

Opleidingsdocent

Mijn rol op de pabo is die van opleidingsdocent dans/drama. Dat houdt in dat ik de studenten uit jaar 1 en 2 van de voltijds-, deeltijds- en digitale-deeltijdsvarianten inspireer en handvatten (didactiek en eigen vaardigheid) aanreik om danslessen en dramalessen in de praktijk te kunnen geven. In dit onderzoek richt ik mij op de discipline drama.

B. SAMENVATTING

Introductie onderwerp

Bij de opleidingsvarianten van de Pabo InHolland (voltijd, deeltijd, digitale-deeltijd, verkorte deeltijd, digitale verkorte deeltijd, flexibele pabo en zij-instroom) zijn de fysieke contactmomenten voor het vak drama tussen de opleidingsdocent en student beperkt. De digitale-deeltijdsstudenten leert vooral in de praktijk en via digitale contactmomenten, in tegenstelling tot andere opleidingsvarianten die ook fysieke contactmomenten kennen. Het onderwijsaanbod is een vorm van blended learning, waar het praktijkleren onderdeel van is. Blended learning gaat dus verder dan alleen de wisselwerking tussen fysiek onderwijs en gedigitaliseerd onderwijs (Fransen, 2020).

In het onderzoek richt ik mij op het praktijkleren aansluitend bij het kunstvak drama. Passend bij de verregaande ambitie van Pabo Inholland om toe te werken naar een verdere integratie vanuit medeverantwoordelijkheid van het leren op de leerwerkplek en binnen het instituut. Binnen deze samenwerking is er ruimte voor het trainen van beroepsvaardigheden en kennisontwikkeling, door bijvoorbeeld intervisie en documentanalyse (Hogeschool Inholland, 2020).

Studenten van de digitale-deeltijdsvariant geven aan lastig tot het geven van dramalessen te komen (Van den Brink, 2020, 30:05). Ook studenten van andere opleidingsvarianten ervaren zichzelf niet altijd competent voor het geven van dramaonderwijs (bijlage 4). Opleidingsdocenten van de kunstvakken ervaren de kwaliteit van het werk van de studenten als minder goed naarmate het aantal (fysieke) contactmomenten afneemt (bijlage 2). Hiertegenover staat dat sinds 2016 de cijfers van de verschillende varianten van kunstzinnige oriëntatie, waar drama onderdeel van is, geen significante verschillen laten zien (bijlage 3). Deze vier gegevens samen zijn indicatief en geven aanleiding om het competentiegevoel van studenten bij het geven van dramalessen te onderzoeken.

Na kennisname van deze gegevens voelde ik de behoefte de bewuste competentieontwikkeling van de student binnen het aanbieden van dramaonderwijs op de praktijkplek te vergroten. Hierbij wil ik rekening houden met de benodigde competenties voor de eigen vaardigheid en didactiek, zoals omschreven in de 'Kennisbasis Pabo' (Van Nunen en Swaans, 2018).

Context

Ik ga onderzoeken hoe de studenten van Pabo Inholland een groter bewustzijn in competenties kunnen ontwikkelen met betrekking tot het aanbieden van dramaonderwijs.

Het onderzoek sluit aan bij de context van de hbo-opleiding Leraar Basisonderwijs van Pabo InHolland Den Haag, maar kan in breder perspectief leiden tot een vervolgonderzoek, omdat het betrekking heeft op de inrichting van het curriculum van de pabo's. Een groter competentiebewustzijn kan bijdragen aan het zelfvertrouwen. Het ontbreken aan zelfvertrouwen voor de kunstvakken is bij studenten van andere pabo's een gemis (Broekman, 2020; Hagenaars & van Hoorn, 2020).

Ik richt mij op de wisselwerking tussen de opleidingsdocenten dans/drama van Pabo Inholland, de deeltijds- en digitale-deeltijdsstudenten van jaar 1 en de praktijkbegeleiders van deze pabostudenten. Omwille van de haalbaarheid van het onderzoek betrek ik de voltijdsstudenten in eerste instantie niet bij het onderzoek. Ik richt mij op twee groepen (deeltijds en digitale-deeltijdsstudenten) die beide beperkte fysieke contacttijd hebben, dezelfde beroepsproducten inleveren en in leeftijd overeenkomen. Deze groepen zijn dus vergelijkbaar.

Dit onderzoek kent een educatief luik waarbij de studenten dramalessen ontwerpen en geven aan hand van kennis, inzichten en theorieën. De student wordt hierin begeleidt op de competenties om deze aan te bieden door de opleidingsdocent van de pabo en de praktijkbegeleider. Hiervoor heeft de student naast educatieve ook artistieke vaardigheden nodig. Deze worden ten behoeve van de praktijk onderzocht in interactie met de praktijkklas, praktijkbegeleider en opleidingsdocent. Zo is zowel het artistieke, als educatieve onderdeel van dit onderzoek.

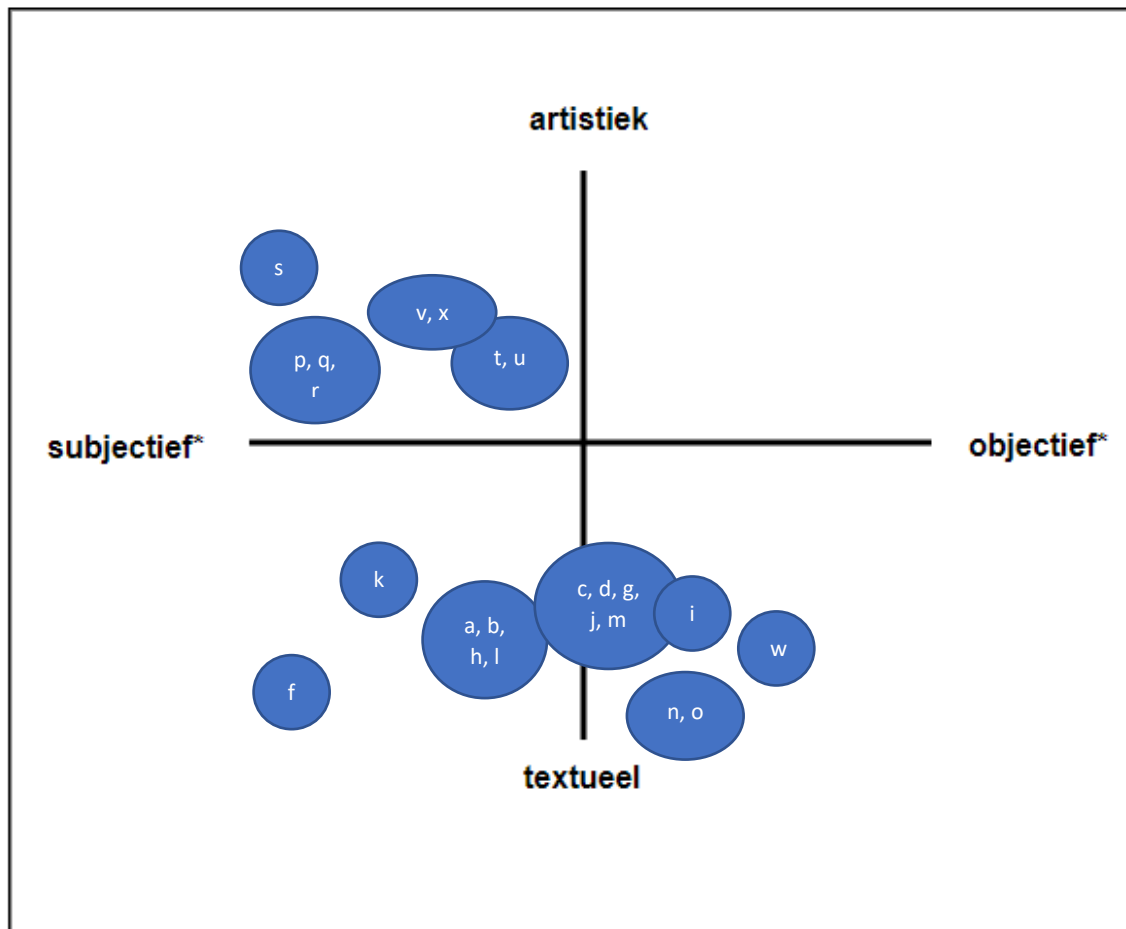
In mijn **visie** en **artistiek-educatieve interventie** kwam het belang van de relatie (ook op afstand) en de invloed op het competentiebewustzijn naar voren. Ook nu zal dit weer een rol gaan spelen. Ditmaal in de driehoek opleidingsdocent, student en praktijkbegeleider. Die driehoek sluit aan bij Kelchtermans (2010) die spreekt van de driehoek van de opleiding, de lerende en de werkplek. In dit onderzoek schakel ik tussen de rol van kunstenaar, kunsteducator, inspirator, coach, pedagoog, didacticus, onderzoeker en beoordelaar binnen een actueel gesprek met de student over kunstonderwijs. Ik dien rekening te houden met de diversiteit aan rollen en de mogelijke invloed op het onderzoek.

Vanuit beschouwing, interviews, het narratief van studenten en praktijkbegeleiders en reflectie wil ik een tool ontwikkelen die studenten bewust bekwaamt. Zo weten studenten uiteindelijk kwaliteiten in te zetten. Met de tool wil de praktijkbegeleider handvatten voor begeleiding in de bewustwording van de competentieontwikkeling binnen dramaonderwijs bij de student bieden. De tool moet kunnen interacteren tussen ervaringen, gedachten en (fysieke) betrokkenheid bij de verschillende instituten (praktijkscholen en Pabo Inholland), lesmethoden, studiehandleidingen en personen. Ik wil vertrekken vanuit de onderzoeksmethode photovoice en deze uiteindelijk doorontwikkelen. Deze methode doet zowel een beroep op de artistieke als op de educatieve competentieontwikkeling van de student.

Onderzoeksvelden, referenties en bronnen

Hieronder geef ik bronnen weer die ik kan gebruiken als mogelijke start voor het onderzoek. Enkele bronnen zijn vakspecifiek voor drama op de pabo bij Inholland (b, o, t, w). Andere bronnen hebben relatie op het praktijkleren (a, c, d, e, f, g, h, j, k, p, s, u, v, x). Weer andere bronnen hebben betrekking op de begrippen relatie en competentie (c, d, f, i, j, l, m, n, v). Tot slot bronnen specifiek over onderwijs van opleidingsdocenten (l, m, p, q, r, s).

Onderzoeksveld: dramaonderwijs in het primair onderwijs en praktijkleren op Pabo Inholland

*persoonlijk-interpersoonlijk-peergroups

Potentiële literatuur (met de grijs gearceerde bronnen ben ik reeds bekend).

- a) Biesta, G. (2012). *Goed onderwijs en de cultuur van het meten* (1ste ed.). Boom Lemma.
- b) Heijdenus-De Boer, E. H., Nunen, A., Boekel, H., Carp, D., & Veer-Borneman, P. (2016). *Spelend leren en ontdekken*. Coutinho.
- c) Giossos, Y. (n.d.). Reconsidering Moore's Transactional Distance Theory. *European Journal of Open, Distance, and E-learning (EDEN)*. Geraadpleegd op 13 juni 2021, van <http://www.eurodl.org/?article=374>
- d) Gokool-Ramdoe, S. (2009). Policy Deficit in Distance Education: A Transactional Distance. *International Review of Research in Open and Distance Learning*, 10(4). Geraadpleegd op 15 juni 2021, van <http://www.irrodl.org/index.php/irrodl/article/view/702>
- e) Gumbrecht, H. U. (2004). *Production of Presence*. Amsterdam University Press.
- f) Koehler, M. J., Mishra, P., & Cain, W. (2013). What is Technological Pedagogical Content Knowledge (TPACK)? *Journal of Education*, 193(3), 13–19. <https://doi.org/10.1177/002205741319300303>
- g) Kelchtermans, G. (2010). Worstelen met werkplekleren. *Tijdschrift voor lerarenopleiders (Velon/Velov)*. Geraadpleegd op 19 juni 2021, van <https://lirias.kuleuven.be/retrieve/266341>

- h) Kolen, B. (2020). *Impact op afstand* (1ste ed.). Coutinho.
- i) Lynch, D. (2017). *Self Evaluation: Building Student Self-awareness and Competence*. Proceedings of the Canadian Engineering Education Association (CEEA).
- j) Moore, M. (1997). Theory of Transactional Distance. In Keegan, D. (1997). (Ed.). *Theoretical Principles of Distance Education*. Routledge, pp. 22-38. Geraadpleegd op 5 juni 2021, van <http://www.aged.tamu.edu/research/readings/Distance/1997MooreTransDistance.pdf>
- k) Picciano, A. G. (2016). Online learning: Implications for higher education pedagogy and. *Journal of thought*, 75–94.
- l) Ray, A. L. (2018). *Fulfilling the Needs of Teachers*. Rowman & Littlefield.
- m) Ruijters, M., & Simons, R. (2012). *De canon van het leren* (1ste ed.). Amsterdam University Press.
- n) Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2018). *Self-Determination Theory*. Guilford Publications.
- o) van Nunen, A., & Swaans, R. (2018). *Kennisbasis dans en drama lerarenopleiding basisonderwijs*. 10voordeleraar. Geraadpleegd op 13 juni 2021, van <https://kennisbases.10voordeleraar.nl/pdf/kennisbasis-pabo.pdf>

Potentiële andere bronnen:

- p) Collega's van het lectoraat teaching, learning and technology van Inholland
- q) Jaco van den Dool – directeur PO en online onderwijsadviseur van stichting AURO
- r) Collega opleidingsdocenten dans/drama
- s) Podcast met het werkveld door Sander van den Brink
- t) Websites over dramaonderwijs voor leerkracht basisonderwijs: creerenleer.nl, dramaonline.nl, drama-wijs.nl
- u) <https://www.platformsamenopleiden.nl/>
- v) Bronnen rondom beeldende therapie en reminicentie
- w) De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)
- x) Teatro de los sentidos

Afbakening

Binnen de afbakening van mijn onderzoek richt ik mij op het praktijkleren binnen het kunstvak drama van Pabo Inholland.

Ik richt mij niet op de andere (kunst)vakken van het curriculum. Ik krijg dan namelijk te maken met verschillende vakdisciplines, verschillende vakspecifieke didactiek en vakkennis. Daarnaast richt ik mij specifiek op het onderdeel drama van de opleidingsdocenten dans/drama, zodat de vakdiscipline helder gekaderd blijft binnen de literatuur.

Ik zal gebruik maken van input van opleidingsdocenten drama van andere pabo's, maar zal het onderzoek binnen de context van Pabo Inholland Den Haag uitvoeren. Hier ben ik de enige opleidingsdocent drama aan de voltijds-, deeltijds- en digitale-deeltijdsstudenten ben.

Mijn focus ligt op de ontwikkeling van het ervaren competentiebewustzijn ten behoeve van het dramaonderwijs bij de deeltijds- en digitale-deeltijdsstudenten. Ik wil het onderzoek starten in het schooljaar 2021-2022 met een groep van 30 studenten (15 uit beide varianten). De ervaring leert dat gedurende het jaar de grootte van deze groep afneemt. De voltijdsstudenten hou ik buiten het onderzoek, omdat deze minder goed vergelijkbaar als studenten en met opleidingsvarianten als de deeltijds- en digitale-deeltijdsopleidingen. Daarnaast is het een goede afbakening voor de tijd. In een eventueel vervolgonderzoek kunnen de voltijdsstudenten wel een rol gaan spelen.

De aansturing van het onderwijs en communicatie vindt vooral plaats via het platform Moodle. Wanneer mogelijk wil ik hier zo veel mogelijk bij aansluiten.

Een ontmoeting in ONDERWIJS EN/OF

de geboorte van...

contact

Zin om een beschuitje te komen eten? Laat het vooraf eventjes weten.

C. MOTIVATIE, RELEVANTIE EN DOELGROEP

Motivatie

Het praktijkleren van drama en dramadidactiek binnen Pabo Inholland intrigeert mij. Zoals eerder aangegeven sluit het aan bij mijn visie, maar ook bij mijn artistiek-educatieve interventie, omdat wederom het aangaan van de relatie (op afstand) een rol speelt. Daarnaast wil ik door de methode photovoice, aansluitend bij mijn visie, de verbeelding en competentie van de student vanuit de relatie positief waarderen en aanwakkeren. Als ik de resultaten van de beroepsproducten van 2016 tot en met juni 2020 (bijlage 3) naast de ervaringen van opleidingsdocenten en studenten (bijlage 2 en 4) leg, dan voel ik de noodzaak om de studenten bewuster te bekwamen in competenties voor het dramaonderwijs. Daarnaast ben ik gemotiveerd om, ondanks de fysieke afstand tussen de opleidingsdocent en de praktijkschool, de relatie met de student en praktijkbegeleider aan te gaan om de student bewuster te maken van zijn competenties.

Relevantie

De lestijd op de Pabo Inholland en andere pabo's binnen het onderwijs is (voor de kunsten) beperkt (Hagenaars & van Hoorn, 2020; Kleuver, 2020). Hierdoor zijn er niet altijd fysieke bijeenkomsten. Binnen de coronatijd is gezien dat (kunst)docenten de aansturing op afstand lastig vinden. Binnen die context van het curriculum en het praktijkleren kunnen er tools worden onderzocht. Tools die onderzoeken hoe de afstand in relatie kan verkleind en het gevoel van competentie ontwikkelt. Bijlage 2 geeft aanleiding om de zichtbaarheid van competenties van studenten niet alleen voor zichzelf, maar ook richting opleidingsdocenten te vergroten.

Doelgroep

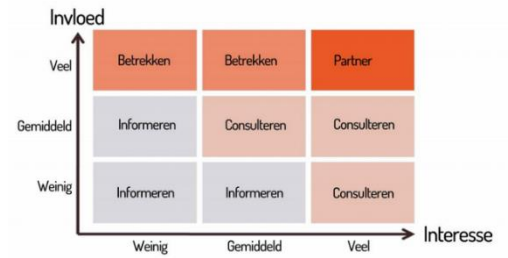
Het onderzoek is voor een aantal doelgroepen relevant om te lezen

- De opleidingsdocenten van de kunstvakken, omdat die een andere ervaring heeft dan cijfers uitwijzen. Deze groep is zoekende in de aansturing binnen de beperkte contacttijd.
- De student, omdat deze niet altijd het gevoel heeft competent te zijn en omdat de student uiteindelijk startbekwaam dient te zijn.
- De praktijkbegeleider, omdat deze de student uiteindelijk binnen een goede relatie coacht en inspireert in het handelen en de competentieontwikkeling.

Door met en voor deze drie doelgroepen te gaan onderzoeken ben ik artistiek relevant, omdat ik als vakexpert drama artistieke verdieping breng binnen deze doelgroepen. Persoonlijk is het relevant, omdat dit de werkcontext is waarbinnen ik beweeg. Ik wil een expert wil worden in het praktijkleren bij de kunsten. Persoonlijk heb ik niet de illusie dat er op middellange meer fysieke contactmomenten aangeboden gaan worden op de pabo's. Hierom is het pedagogisch en didactisch interessant. Ik wil namelijk aansluiten bij actuele, bestaande onderwijstheorieën en filosofieën binnen deze context en dat het onderzoek leidt tot een tool of werkwijze die de kwaliteit, de relatie en het inzicht in de competentie verbeterd. Het proces en product wil ik borgen, zodat het voor langere termijn kan worden ingezet en doorontwikkeld.

Betrokkenen (stakeholders en respondenten)

De volgende betrokkenen zijn stakeholders binnen mijn onderzoek.

Invloed

<ul style="list-style-type: none"> • (Samenwerkings)scholen waar de studenten stage lopen • Praktijkbegeleiders van studenten jaar 1 DT/Digi-DT Pabo Inholland Den Haag 	<ul style="list-style-type: none"> • Opleidingsdocenten pabo van Inholland • Studenten jaar 1 DT/Digi-DT Pabo Inholland Den Haag 	<ul style="list-style-type: none"> • 30 Studenten van de deeltijds- en digitale-deeltijdsvarianten en hun praktijkbegeleiders • Jolijn Zwart (collega dans/drama VKDT en Digi-VKDT Den Haag)
<ul style="list-style-type: none"> • Etje Heijdanus de Boer • Studenten jaar 1 VT Inholland Den Haag en hun praktijkbegeleiders 	<ul style="list-style-type: none"> • Teamleider jaar 1 Pabo Inholland Den Haag • Wouda Zandbergen (collega beeldend) • Platform samen opleiden 	<ul style="list-style-type: none"> • Corjanne van den Hoonaard (collega dans/drama Rotterdam) • Charissa Koek (collega beeldend en muzische vakken)
<ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen basisonderwijs • Opleidingsdocenten drama op de pabo's in Nederland 	<ul style="list-style-type: none"> • Opleidingsmanager pabo • Jaco van den Dool 	<ul style="list-style-type: none"> • Koen Crul (collega pabo Vlaanderen) • Teamleider jaar 2 Pabo Inholland Den Haag

Interesse

Dit schema is adaptief aan het onderzoek.

Naast stakeholders kent mijn onderzoek ook respondenten (soms zijn dit dezelfde personen). De volgende personen of rollen wil ik als respondenten vragen: studenten van de deeltijds- en digitale-deeltijdsopleiding en hun praktijkbegeleiders.

D. ONDERZOEKSVRAAG

Hoofdvraag:

In hoeverre kan de opleidingsdocent drama, in interactie met de praktijkbegeleider en student, door middel van photovoice bereiken dat deeltijds- en digitale-deeltijdsstudenten van Pabo Inholland jaar 1 bewuste competentie ervaren in het aanbieden van dramaonderwijs op de praktijkschool in het studiejaar 2021-2022?

Begrippen nader toegelicht:

In hoeverre kan de **opleidingsdocent drama**, in **interactie met de praktijkbegeleider en student**, door middel van **photovoice** bereiken dat **deeltijds- en digitale-deeltijdsstudenten** van **Pabo Inholland jaar 1 bewuste competentie** ervaren in het aanbieden van **dramaonderwijs** op de **praktijkschool** in het **studiejaar 2021-2022**?

- **Opleidingsdocent drama**

Sander van den Brink: opleidingsdocent dans/drama.

- **Interactie met praktijkbegeleider en student**

De interactie die praktijkbegeleider heeft met de student heeft invloed op het praktijkleren en de bewuste ontwikkeling van competenties. Het is daarom dat ik interactie met beiden aan wil gaan.

- **Photovoice**

Een onderzoeksmethode die participatief actieonderzoek stimuleert. De student krijgt hiermee inzicht in eigen handelen (de methode wordt later toegelicht bij onderzoeksmethoden).

- **Student van de deeltijd**

De student volgt een deeltijdsopleiding tot leraar basisonderwijs aan Pabo Inholland Den Haag. De student loopt één dag stage vanaf jaar 1 en heeft één dagdeel college (zie bijlage 5).

- **Student van de digitale-deeltijdsopleiding**

De student volgt een digitale-deeltijdsopleiding tot leraar basisonderwijs aan Pabo Inholland Den Haag. De student loopt één dag stage vanaf jaar 1 en kiest eigen momenten voor feedback van de opleiding (zie bijlage 5).

- **Pabo Inholland jaar 1**

De propedeusefase van de opleiding tot leraar basisonderwijs van Pabo Inholland Den Haag

- **Bewuste competentie**

Bij de ontwikkeling van de bewuste competentie is de student aan het uitproberen en verbeteren, zo ontwikkelt de competentie. Er is dan nog geen sprake van routine (Janse, 2021). De competenties voor dramaonderwijs voor pabostudenten hebben hun basis in de kennisbasis (van Nunen & Swaans, 2018).

- **Dramaonderwijs**

Het onderwijs op de basisschool dat stimuleert tot spel en verbeelding.

- **Praktijkschool**

de school waar de student stage loopt.

- **Studiejaar 2021-2022**

Het studiejaar van september 2021 tot en met augustus 2022.

Deelvragen:

De deelvragen worden zowel vanuit de praktijk, het theoretische als vanuit het artistieke benaderd.

1. Wat wordt verstaan onder deeltijds- en digitale-deeltijdsstudenten?
2. Wat wordt verstaan onder dramaonderwijs in het primair onderwijs?
3. Welke rollen en taken voert de student uit op de praktijkschool met betrekking tot dramaonderwijs?
4. Wat wordt verstaan onder het begrip bewuste competentie in relatie tot het aanbieden van dramaonderwijs binnen het primair onderwijs?
5. Aan welke competentie op het gebied van dramaonderwijs dient een deeltijds- en digitale-deeltijdsstudent van jaar 1 te voldoen?
6. Welke rol speelt de praktijkbegeleider in de ontwikkeling van de student met betrekking tot het aanbieden van dramaonderwijs?
7. Wat is photovoice?
8. Hoe draagt photovoice bij aan het vergroten van de competentie van de student.
9. Welke bewuste competenties binnen het aanbieden van dramaonderwijs hebben de deeltijds- en digitale-deeltijdsstudenten van jaar 1 van Pabo Inholland ontwikkeld?

E. HYPOTHESE

Mijn verwachting is dat, door gestructureerde vragen aan de student en praktijkbegeleider voor te leggen op het gebied van te behalen artistieke en educatieve competenties voor het aanbieden van dramaonderwijs aan de hand van de photovoice methodiek, de student beter voor ogen heeft welke competenties hij heeft te ontwikkelen en ontwikkeld. Ook verwacht ik dat er een groter bewustzijn van kwaliteiten ontstaat. Daarnaast verwacht ik dat photovoice bijdraagt aan de verbeelding en artistieke van de student.

Ook verwacht ik door het gestructureerd aanbieden van feedbackmomenten door middel van photovoice de student kwaliteiten en ontwikkelpunten weet te benoemen die hij concreet aan dramatische en dramadidactische vaardigheden kan koppelen.

Ik verwacht dat photovoice een instrument is dat inzicht biedt in verworven competenties en in toekomst verder kan worden toegepast en uitgewerkt voor de kunstvakken binnen de Pabo Inholland Den Haag, andere locaties van Pabo Inholland en andere pabo's als supervisie of intervisieinstrument.

Juan Muñoz, Talking to the ear (1992) - Museum Voorlinden - Foto: Van den Brink, Sander

(auteur van de tekst is ook de fotograaf)

F. ONDERZOEKSINSTRUMENTEN

Het onderzoek geef ik validiteit door verschillende databronnen te gebruiken en deze op diverse wijze te verzamelen; triangulatie (Baarda, 2018). Als audit trail, in combinatie met het logboek, wil ik een tweewekelijks geschreven monoloog bijhouden vanuit de opleidingsdocent.

Literatuuronderzoek – kwalitatieve methode

Door literatuuronderzoek wil ik te weten komen wat de literatuur zegt over praktijkleren, afstandsleren en de impact op relatie en competentie. Vanuit het literatuuronderzoek wil ik definities voor het onderzoek vastleggen zoals praktijkleren, blended learning, dramaonderwijs, competentie en relatie, naast de termen uit de hoofd- en deelvragen. Ook wil ik vanuit Pabo Inholland de opleidingsvarianten duiden.

Focusgroep – studenten – kwalitatieve methode

Ik start de focusgroep met 30 studenten in twee groepen (15 deeltijdsstudenten en 15 digitale-deeltijdsstudenten). De totale groepsgrootte van 30 zal gedurende het jaar afnemen, doordat studenten stoppen met de opleiding. Hierom is de grootte van 30 gekozen. Gedurende het jaar zal ik uit deze groepen aan de hand van een aselechte niet-gerichte steekproef vijf studenten selecteren om de ervaringen rondom het verwerven van competenties van dramaonderwijs te onderzoeken. Het voordeel is dat ik hierdoor meerdere perspectieven te horen krijg. Een aandachtspunt is dat ik deze studenten ook beoordeel. Dat zou van invloed kunnen zijn. Met deze groepen zal ik online en offline gesprekken voeren. In de gesprekken dien ik als moderator te zorgen voor vertrouwen, zodat de deelnemers vrijuit kunnen spreken. Door deze studenten in de focusgroep te betrekken ben ik mij ervan bewust dat ik de relatie en het gevoel van competentie beïnvloeden kan, hierom wil ik deze groep ook vergelijken met studenten die niet in focusgroep zitten.

Data-analyse (numerieke gegevens) – kwantitatieve methode

Door data analyse op de hoeveelheid contactmomenten en type contactmomenten op het communicatieplatform moodle tussen de studenten en opleidingsdocent van mijn focusgroep verwacht ik inzicht te krijgen in wat de hoeveelheid contact doet met de bewustwording van competenties. Het voordeel van deze methode is dat ik beschik over harde data. Het nadeel is dat de hoeveelheid contact niet specifiek aangeeft hoe en of een student bewuste competenties ontwikkeld.

Crafting Method: Photovoice – kwalitatieve en performatieve methode

Uit de focusgroep wil ik twee keer vijf studenten van beide opleidingsvarianten op vrijwillige basis uitnodigen om deel te nemen aan deze onderzoeksmethode.

Photovoice is te gebruiken als participatief actieonderzoek bij groepen waar het lastiger is om informatie op te halen. Daarnaast geeft het inzicht in de leefwereld waaruit de participanten denken en handelen (Wilderink, z.d.). Actieonderzoek richt zich op het verbeteren van het handelen (Kallenberg, 2010). Dit type actieonderzoek sluit aan, omdat in de hoofdvraag naar bewustwording van handelen (competentie) wordt gevraagd bij een groep die door de afstand lastig te bereiken is. Photovoice is toepasbaar, aldus Wildering, omdat het over een langere duur en a-synchroon kan worden gebruikt.

Bij deze methode van photovoice maakt de praktijkbegeleider een foto van een lesmoment van een dramales. Naar aanleiding van het gesprek tussen praktijkbegeleider en de student wordt er een

theaterdialoog geschreven. De kan worden nagespeeld of worden gelezen om ervaren competenties te herinneren of herbeleven.

Bij een volgende dramales wordt er weer een foto gemaakt en het moment wordt wederom besproken tussen de praktijkbegeleider en student. Ditmaal maakt de student de theaterdialoog bij de foto. En begint dus zelf zijn competenties (binnen een artistieke vorm) te omschrijven.

De dialogen worden met de groep gelezen en geanalyseerd om de competenties van de studenten te benoemen en bewustwording te vergroten.

Het nader uitwerken van deze crafting method is een deel van het artistiek onderzoek.

G. PLANNING

Hieronder is de verwachte planning met geschatte tijdsindeling te vinden. De tijdsindeling (indicatie) geeft ook aan dat er ruimte is als aspecten onverwacht meer tijd kosten.

	jun-20	jul-20	aug-20	sep-20	okt-20	nov-20	dec-20	jan-21	feb-21	mrt-21	apr-21	mei-21	jun-21	jul-21	
Audit Trail en logboek		3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	3		38
Nadere oriëntatie en aanscherping onderzoeksplan	1	1	1	2											5
Literatuuronderzoek		24	24	16	12	6									82
Uitwerken theoretisch kader				8	12	12									32
Focusgroep - studenten (contactmomenten)				6	4		4	4		4	4				26
Uitwerken resultaten focusgroepen															18
Photovoice opzetten				4	6										10
Photovoice aansturen/introduceren				4	4	4									12
Photovoice begeleiden				10	10	8	8	8	6	6	6				62
Photovoice resultaten uitwerken									8		8	8			24
Data-analyse				3		3		3		3					12
Uitwerken data-analyse					2		2		2		3				9
Tussentijdse analyse en bijstelling					3		3		3						9
Uitwerken analyse en presentatie										10	20	16	12		58
Uitwerken communicatie											16	16	24		56
	1	28	28	56	56	42	20	18	28	26	61	50	39		453
Gemiddeld per week	0,25	7	7	14	14	10,5	5	4,5	7	6,5	15,25	12,5	9,75		TOTAAL
											Totaal beschikbaar: 17 EC			476	

Een ontmoeting in ONDERWIJS EN/OF

De
mogelijke
verloving
van tijd
en
ruimte...

congrats!

*In de toekomst ben
je van harte
uitgenodigd...*

Bronnen

Naast de bijlagen zijn in het vooronderzoek naar het onderzoeksplan de volgende bronnen gebruikt.

Baarda, B., & Bakker, E. (2018). *Basisboek Kwalitatief Onderzoek* (4de ed.). Noordhoff.

Bors, G., & Stevens, L. (2010). *De gemotiveerde leerling*. Garant.

Broekman, L. (2020, juli). Dansende regendruppeltjes. *Kunstzone*, 4, 40–41.

Fransen, J. (2020). *Teaching, Learning & Technology Naar maatwerk in toekomstgericht onderwijs. Afscheidsrede Jos Franssen*. Hogeschool Inholland.

<https://surfsharekit.nl/objectstore/4d9e32d1-761b-4236-ae66-8a49b5fe25cb>

Hagenaars, P., & Van Hoorn, M. (2020, juli). Na de pabo kundig in de kunstvakken?

Kunstzone, 2020(4), 36–39.

Heijden-Du Boer, E. H., Nunen, A., Boekel, H., Carp, D., & Veer-Borneman, P. (2016).

Spelend leren en ontdekken. Coutinho.

Hogeschool Inholland. (2020). *Ons onderwijs samen in beweging. Zelfevaluatie van de opleiding Leraar Basisonderwijs*. Hogeschool Inholland.

Janse, B. (2021, 5 mei). *Wat zijn de Vier Stadia van Competentie? Definitie & uitleg / toolshero*. Geraadpleegd op 19 juni 2021, van Toolshero.

<https://www.toolshero.nl/persoonlijke-ontwikkeling/vier-stadia-van-competentie/>

Kallenberg, T., & Onstenk, J. (2011). *Ontwikkeling door onderzoek* (2de ed.).

ThiemeMeulenhoff bv.

Kelchtermans, G. (2010). Worstelen met werkplekleren. *Tijdschrift voor lerarenopleiders*

(*Velon/Velov*). Published. <https://lirias.kuleuven.be/retrieve/266341>

Kleuver, L. (2020, juli). Meester van het digibord. *Kunstzone*, 2020(4), 30–32.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. (2019, 2 oktober). *Kerndoelenboekje basisonderwijs*. Rapport | Rijksoverheid.nl.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2006/04/28/kerndoelenboekje>

van den Brink (Gastheer). (2020). *50x Kunst in het primair onderwijs – gesprek 4 – Niet aftoetsen, maar inspelen op de leerling, om de leerling*. [audio podcast]. Geraadpleegd op 13 juni 2021, van 50x Kunst in het primair onderwijs.

<http://www.sandervandenbrink.nu/50x-kunst-in-het-primair-onderwijs-gesprek-4-niet-aftoetsen-maar-inspelen-op-de-leerling-om-de-leerling/>

van Nunen, A., & Swaans, R. (2018). *Kennisbasis dans en drama lerarenopleiding basisonderwijs*. 10voordeleraar. <https://kennisbases.10voordeleraar.nl/pdf/kennisbasis-pabo.pdf>

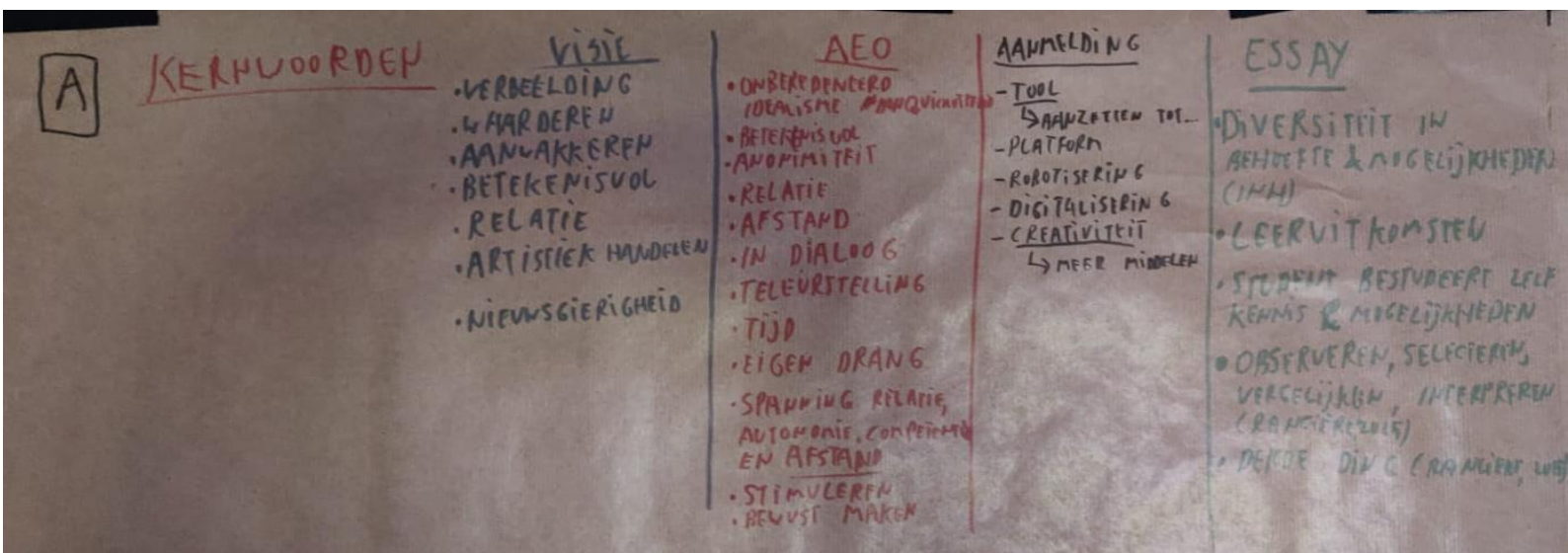
Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2018). *Self-Determination Theory*. Guilford Publications.

Wilderink, L. (z.d.). Handleiding Photovoice. Hogeschool Windersheim/Vrije Universiteit.

[https://www.gezondin.nu/wp-content/uploads/2020/11/Handleiding-photovoice_project-MAPZ-](https://www.gezondin.nu/wp-content/uploads/2020/11/Handleiding-photovoice_project-MAPZ-2.pdf#:~:text=Photovoice%2C%20oftewel%20fotomethode%2C%20is%20een%20participatieve%20actieonderzoeksmethode%20waarbij,een%20omgeving%20of%20gemeenschap%20in%20beeld%20worden%20gebracht.)

[2.pdf#:~:text=Photovoice%2C%20oftewel%20fotomethode%2C%20is%20een%20participatieve%20actieonderzoeksmethode%20waarbij,een%20omgeving%20of%20gemeenschap%20in%20beeld%20worden%20gebracht.](https://www.gezondin.nu/wp-content/uploads/2020/11/Handleiding-photovoice_project-MAPZ-2.pdf#:~:text=Photovoice%2C%20oftewel%20fotomethode%2C%20is%20een%20participatieve%20actieonderzoeksmethode%20waarbij,een%20omgeving%20of%20gemeenschap%20in%20beeld%20worden%20gebracht.)

Bijlage 1: Komen tot kernwoorden

Vanuit het essay, de aanmelding voor MKE, het visiestuk en de artistiek-educatieve interventie kom ik tot een aantal kernwoorden. Wanneer ik inzoom op deze woorden en er voor mij de meest betekenisvolle (ook in relatie tot mijn werkplek) uitlicht dan zijn dat deze:

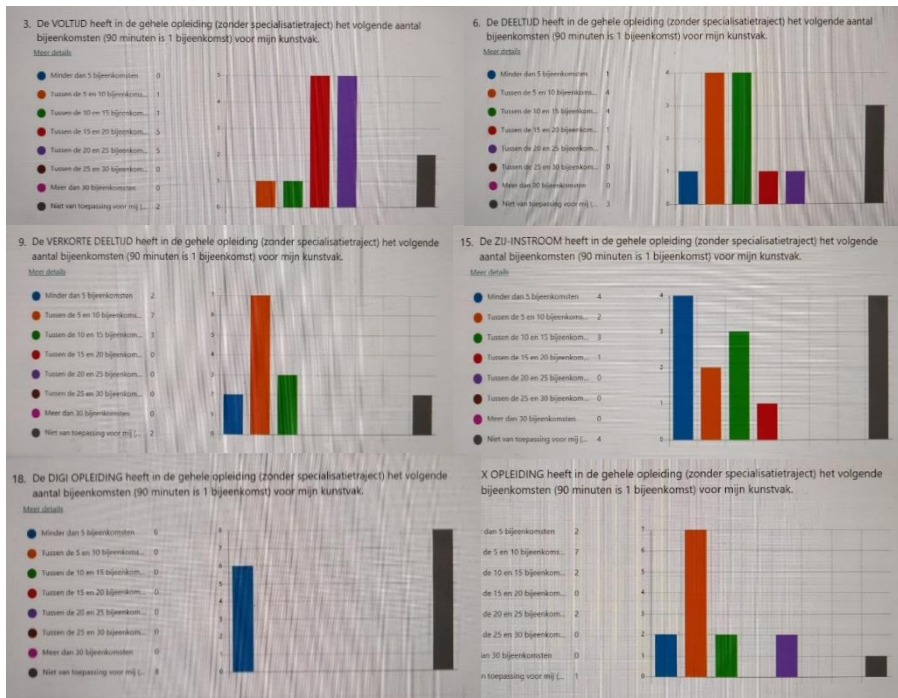
- Verbeelding
- Waarderen
- Aanwakkeren / Stimuleren / Aanzetten tot...
- Diversiteit in behoefte en mogelijkheden / De student bestudeert zelf kennis en mogelijkheden
- Afstand
- Betekenisvol
- Relatie / In dialoog / Spanning relatie, autonomie, competentie en afstand.

Deze woorden ben ik in relatie tot mijn werkplek gaan onderzoeken. Ik werk op de pabo en onze pabo is verdeeld over vijf locaties in Nederland. Iedere locatie biedt een voltijd en deeltijd variant aan en daarnaast zijn er ook locaties die een flexibele, verkorte deeltijd, digitale deeltijd, digitale verkorte deeltijd en zij-instroom variant aanbieden. De locatie waar ik werk bied alle varianten aan.

De lestijd voor de kunstvakken wordt verdeeld met een zeer breed palet van vakken en vaardigheden, naast stage-uren. Per locatie heb ik een inventarisatie van het aantal aangeboden lesuren per kunstvak (dans/drama, muziek en beeldende vormig (dans en drama wordt als één vak aangeboden) gedaan.

Opvallend, maar niet verrassend, is dat het aantal uren in de voltijd groter is dan in de deeltijd of andere varianten. Alle varianten, ook de voltijd, kennen, door de beperkte uren, dus ook een vorm van afstandsonderwijs. De digitale varianten zijn volledig op afstand en kennen voor de kunstvakken alleen een fysieke facultatieve startbijeenkomst (voor andere vakken zijn er soms geen fysieke bijeenkomsten).

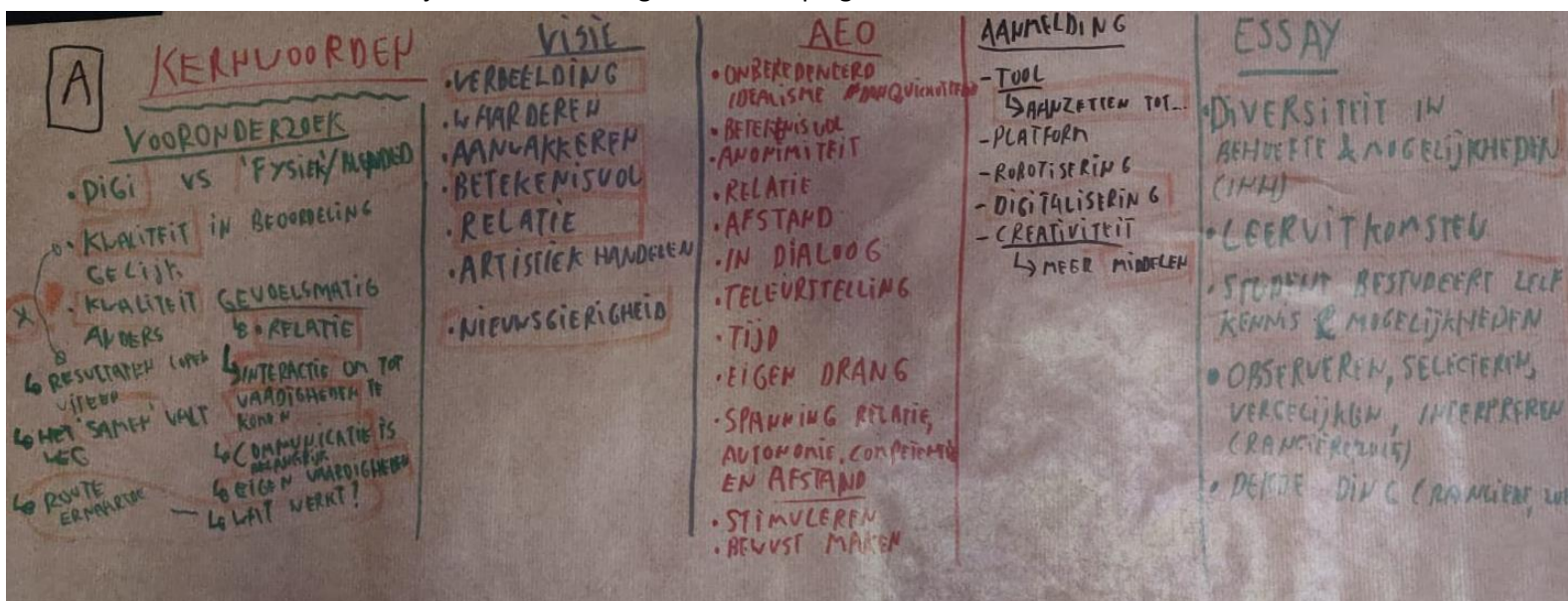
In dezelfde inventarisatie (bijlage 2) heb ik de opleidingsdocenten gevraagd naar de ervaring van de kwaliteit van het werk. Opvallend is dat hoe minder bijeenkomsten er tussen de opleidingsdocent en de student van de opleidingsvariant er waren hoe lager de opleidingsdocent de kwaliteit van het werk van de student ervaart.

Uit bijlage 2

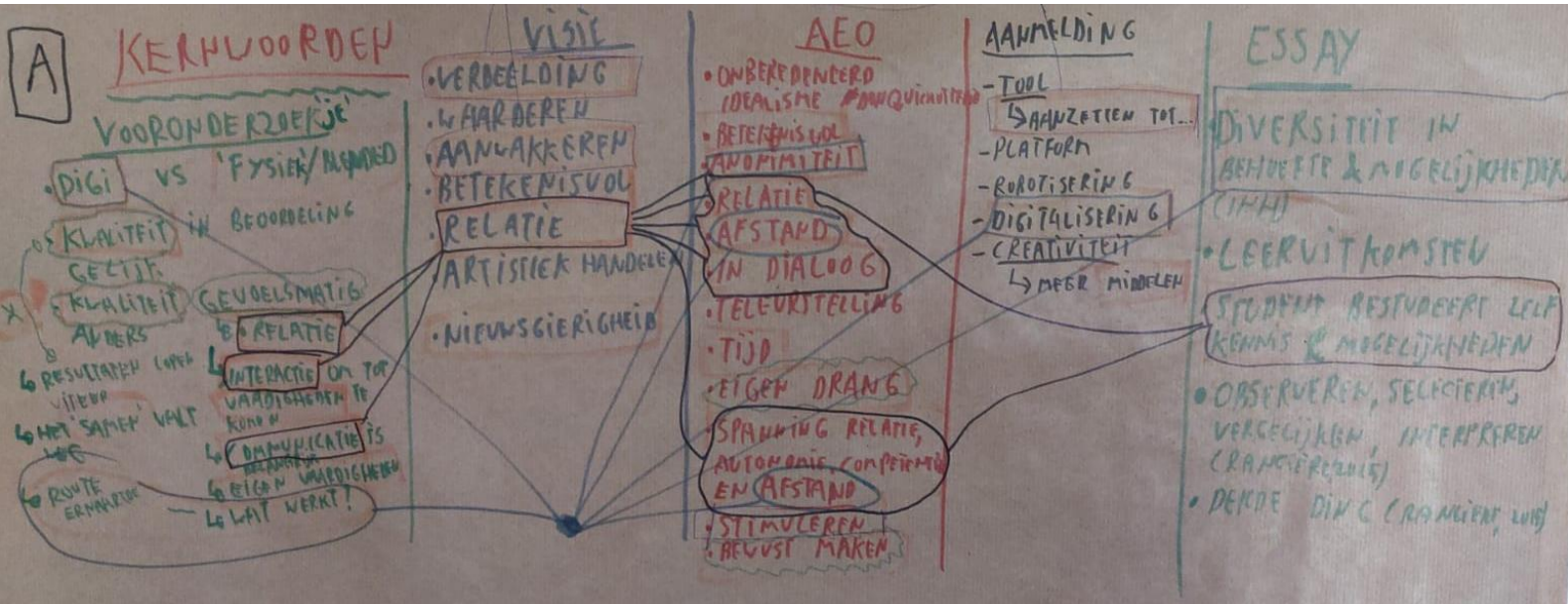
Vanuit hier deed ik de aanname dat de studenten aan de digitale varianten een mindere kwaliteit werk zouden leveren in de ingeleverde stukken. Dit heb ik geverifieerd door vergelijkbare toetsen (introductie kunstzinnige oriëntatie, portfolio kunstzinnige oriëntatie, kunstklapper) te vergelijken binnen opleidingsvarianten die met deze toetsen werken (voltijd, deeltijd, digitale deeltijd, flexibele pabo). Uit deze vergelijking (bijlage 3) komt dat er geen significant verschil is tussen deze opleidingsvarianten in het behaalde cijfer van 2016 tot en met mei 2020. De aanname dat de digitale deeltijd, deeltijd of flexibele pabostudenten mindere kwaliteit van werk leveren dan voltijdstudenten is daarmee feitelijk ontkracht. Wel blijft staan dat deze ervaring er bij de opleidingsdocenten dus niet is. Er is hier dus een verschil tussen de ervaring en de feiten.

Nog niet onderzocht en vergeleken zijn de ervaringen van studenten en praktijkbegeleiders. Hiervoor kan ik op korte termijn onvoldoende gegevens verzamelen, maar de input hiervan zal impact hebben op de onderzoeksvraag en richting. Ik richt mij vooralsnog op de gegevens die ik heb. Deze eerste oriëntatie bracht mij tot een aanvulling en aanscherping in de keuze voor de kernwoorden.

De kernwoorden waarop ik mij nu richt zijn:

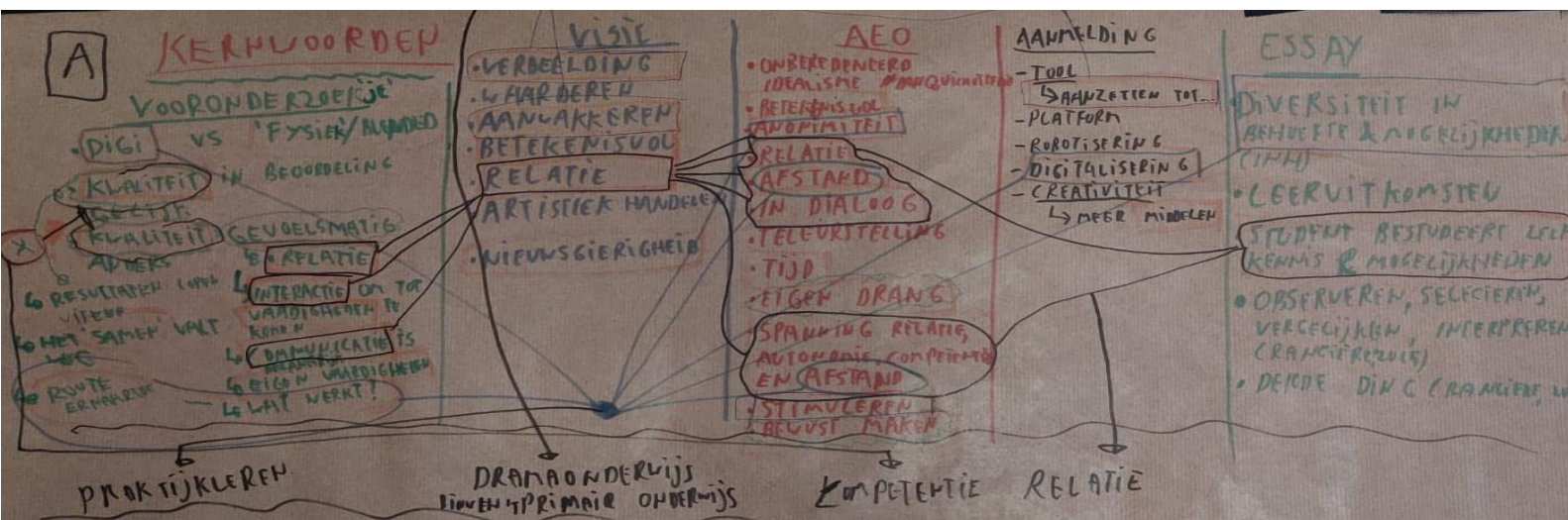
- Afstandsonderwijs / digitale route
- Stimuleren / aanzetten tot / aanwakkeren
- Relatie / Ervaring / Communicatie / Interactie
- Relatie / competentie
- Competentie / kwaliteit
- Betekenisvol

Hieruit volgde de kernwoorden:

- Afstandsonderwijs
- Aanzetten tot
- Relatie
- Competentie
- Betekenisvol

Vanuit peerfeedback en in gesprekken met medestudenten en collega's heb ik woorden nader herzien gekozen voor worden die voor mij meer het geheel afbakenen.

Uiteindelijk formuleer ik voor dit onderzoeksplan de woorden:

- Praktijkleren
- Dramaonderwijs binnen het primair onderwijs
- Competentie
- Relatie
- Opleidingsdocent

Bijlage 2: Oriëntatie op mogelijk onderzoeksvoorstel (oriëntatievragen aan opleidingsdocenten kunst)

1. Ik geef het volgende kunstvak:

● Dans/Drama	5
● Muziek	5
● Beeldend	4

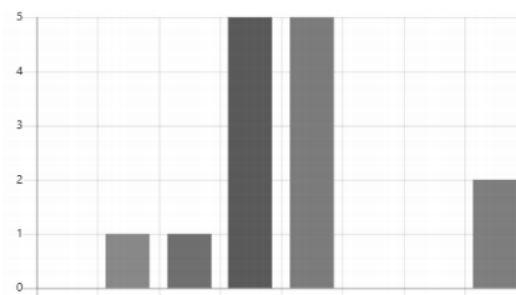
2. Ik werk op de volgende locatie

● Dordrecht	1
● Rotterdam	3
● Den Haag	5
● Haarlem	3
● Alkmaar	1

3. De VOLTijd heeft in de gehele opleiding (zonder specialisatietraject) het volgende aantal bijeenkomsten (90 minuten is 1 bijeenkomst) voor mijn kunstvak.

● Minder dan 5 bijeenkomsten	0
● Tussen de 5 en 10 bijeenkomsten	1
● Tussen de 10 en 15 bijeenkomsten	1
● Tussen de 15 en 20 bijeenkomsten	5
● Tussen de 20 en 25 bijeenkomsten	5
● Tussen de 25 en 30 bijeenkomsten	0
● Meer dan 30 bijeenkomsten	0
● Niet van toepassing voor mij (...)	2

4. De resultaten van de VOLTijd studenten met betrekking tot de resultaten van mijn kunstvak (de kwaliteit van het werk) ervaar ik als volgt (cijfer tussen de 1 en 10).

12

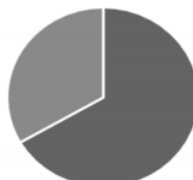
Antwoorden

6.83

Gemiddeld aantal

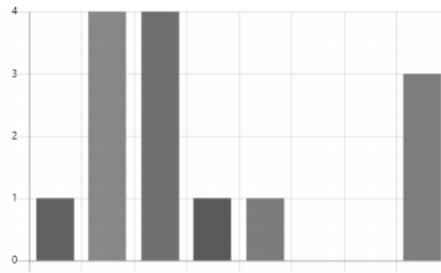
5. Ik ben tevreden over de digitale aansturing van de VOLTijd (op afstand) van mijn kunstvak

● Ja	8
● Nee	4

6. De DEELTIJD heeft in de gehele opleiding (zonder specialisatietraject) het volgende aantal bijeenkomsten (90 minuten is 1 bijeenkomst) voor mijn kunstvak.

● Minder dan 5 bijeenkomsten	1
● Tussen de 5 en 10 bijeenkomst...	4
● Tussen de 10 en 15 bijeenkomst...	4
● Tussen de 15 en 20 bijeenkomst...	1
● Tussen de 20 en 25 bijeenkomst...	1
● Tussen de 25 en 30 bijeenkomst...	0
● Meer dan 30 bijeenkomsten	0
● Niet van toepassing voor mij (...)	3

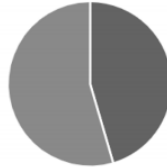
7. De resultaten van de DEELTIJD studenten met betrekking tot de resultaten van mijn kunstvak (de kwaliteit van het werk) ervaar ik als volgt (cijfer tussen de 1 en 10).

11
Antwoorden

6.55
Gemiddeld aantal

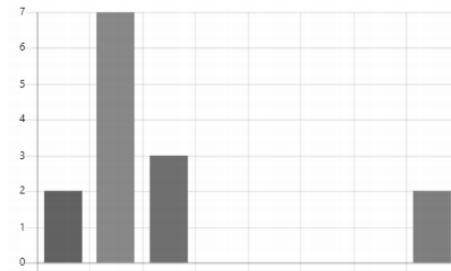
8. Ik ben tevreden over de digitale aansturing van de DEELTIJD (op afstand) van mijn kunstvak

● Ja	5
● Nee	6

9. De VERKORTE DEELTIJD heeft in de gehele opleiding (zonder specialisatietraject) het volgende aantal bijeenkomsten (90 minuten is 1 bijeenkomst) voor mijn kunstvak.

● Minder dan 5 bijeenkomsten	2
● Tussen de 5 en 10 bijeenkomst...	7
● Tussen de 10 en 15 bijeenkomst...	3
● Tussen de 15 en 20 bijeenkomst...	0
● Tussen de 20 en 25 bijeenkomst...	0
● Tussen de 25 en 30 bijeenkomst...	0
● Meer dan 30 bijeenkomsten	0
● Niet van toepassing voor mij (...)	2

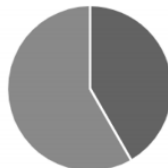
10. De resultaten van de VERKORTE DEELTIJD studenten met betrekking tot de resultaten van mijn kunstvak (de kwaliteit van het werk) ervaar ik als volgt (cijfer tussen de 1 en 10).

12
Antwoorden

6.67
Gemiddeld aantal

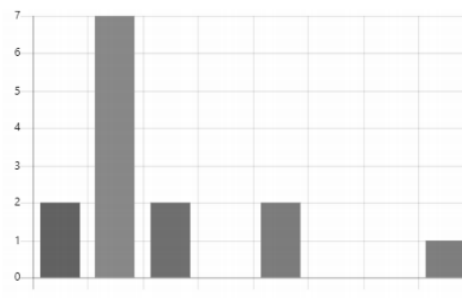
11. Ik ben tevreden over de digitale aansturing van de VERKORTE DEELTIJD (op afstand) van mijn kunstvak

● Ja	5
● Nee	7

12. De FLEX OPLEIDING heeft in de gehele opleiding (zonder specialisatietraject) het volgende aantal bijeenkomsten (90 minuten is 1 bijeenkomst) voor mijn kunstvak.

- Minder dan 5 bijeenkomsten 2
- Tussen de 5 en 10 bijeenkomsten 7
- Tussen de 10 en 15 bijeenkomsten 2
- Tussen de 15 en 20 bijeenkomsten 0
- Tussen de 20 en 25 bijeenkomsten 2
- Tussen de 25 en 30 bijeenkomsten 0
- Meer dan 30 bijeenkomsten 0
- Niet van toepassing voor mij (...) 1

13. De resultaten van de FLEX OPLEIDING studenten met betrekking tot de resultaten van mijn kunstvak (de kwaliteit van het werk) ervaar ik als volgt (cijfer tussen de 1 en 10).

13
Antwoorden

5.77
Gemiddeld aantal

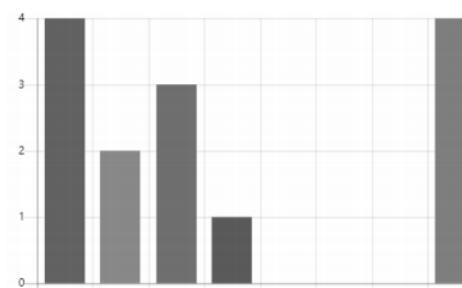
14. Ik ben tevreden over de digitale aansturing van de FLEX OPLEIDING (op afstand) van mijn kunstvak

- Ja 4
- Nee 9

15. De ZIJ-INSTROOM heeft in de gehele opleiding (zonder specialisatietraject) het volgende aantal bijeenkomsten (90 minuten is 1 bijeenkomst) voor mijn kunstvak.

- Minder dan 5 bijeenkomsten 4
- Tussen de 5 en 10 bijeenkomsten 2
- Tussen de 10 en 15 bijeenkomsten 3
- Tussen de 15 en 20 bijeenkomsten 1
- Tussen de 20 en 25 bijeenkomsten 0
- Tussen de 25 en 30 bijeenkomsten 0
- Meer dan 30 bijeenkomsten 0
- Niet van toepassing voor mij (...) 4

16. De resultaten van de ZIJ-INSTROOM studenten met betrekking tot de resultaten van mijn kunstvak (de kwaliteit van het werk) ervaar ik als volgt (cijfer tussen de 1 en 10).

10
Antwoorden

6.4
Gemiddeld aantal

17. Ik ben tevreden over de digitale aansturing van de ZIJ-INSTROOM (op afstand) van mijn kunstvak

- Ja 5
- Nee 5

18. De DIGI OPLEIDING heeft in de gehele opleiding (zonder specialisatietraject) het volgende aantal bijeenkomsten (90 minuten is 1 bijeenkomst) voor mijn kunstvak.

- Minder dan 5 bijeenkomsten 6
- Tussen de 5 en 10 bijeenkomst... 0
- Tussen de 10 en 15 bijeenkomst... 0
- Tussen de 15 en 20 bijeenkomst... 0
- Tussen de 20 en 25 bijeenkomst... 0
- Tussen de 25 en 30 bijeenkomst... 0
- Meer dan 30 bijeenkomsten 0
- Niet van toepassing voor mij (... 8

19. De resultaten van de DIGIOPLEIDING studenten met betrekking tot de resultaten van mijn kunstvak (de kwaliteit van het werk) ervaar ik als volgt (cijfer tussen de 1 en 10).

7
Antwoorden

5.57
Gemiddeld aantal

20. Ik ben tevreden over de digitale aansturing van de DIGI-OPLEIDING (op afstand) van mijn kunstvak

- Ja 1
- Nee 6

21. Heb je verder nog iets op te merken? Aan te merken? Als het gaat om aansturing op afstand?

Lastig. Vaak is er interactie met een groep nodig om tot goede vragen te komen, of juist om vaardigheden te verwerven.

Succes!

Ik heb het zelf heel ingewikkeld gevonden.

Heb door Corona een aantal colleges digitaal gegeven.

* VT van vorig jaar was goed aan te sturen en ook interactie was mogelijk en opdrachtjes in de escape rooms werden goed opgepact. Ik heb deze studenten kunnen inspireren om zelf thuis BV opdrachten te doen. Ze zijn daar zeer creatief mee aan de slag gegaan.

* De studenten van dit jaar (jaar 1 en jaar 2)gaven veel minder respons (nauwelijks interactie en weggaan bij opdrachtjes in de rooms). Ik ben toen veel meer theoretische lessen gaan geven. Waardoor belangrijke onderdeel van het vak, eigen vaardigheid en het in de praktijk ervaren van beeldend onderwijs, niet goed uit de verf zijn gekomen.

Ik denk dat dit verschil komt omdat ik de 2e jaars van vorig jaar al goed kende en zij mij. We hadden al een band.

* Wat de digi studenten betreft, heb ik te weinig interactie met ze. IK gooi theorieën, ideeën en mogelijke opdrachten op Moodle. Maar heb het idee dat er niet veel naar gekeken wordt. Dit knaagt aan mij, ik vind dat ik dit niet goed gedaan heb. Ik ben stagebegeleider van digi studenten in

Amsterdam en ik merk dat ik deze studenten altijd extra moet wijzen op de info die ik op Moodle heb geplaatst. Studenten kijken er pas naar wanneer ze een dossier in moeten leveren. En dat is vaak te laat, dat heeft dan geen invloed meer op hun activiteiten in de stageklas.

Ik denk dat we meer communicatie kunnen opzetten via moodle met de flex en zij / digi student, om het gesprek te starten. Ipv dat zij alleen een lading info van ons krijgen. De mogelijkheid tot communicatie is er nu wel, maar wordt praktisch niet veel gebruikt

De essentie van het vak muziek is voor slechts 20% (luisteren naar muziek) digitaal te realiseren

Ja Sander, goed om hier een onderzoek aan te wijden, aan wat werkt. Dat zou ik heel graag willen weten. Het werkt dat door digistudenten ingeleverd wordt is zeeeeer uiteenlopend. Ik vermoed dat wij hier goede stappen in zouden kunnen en mogen maken. groet v charissa

(even iets dat ik ergens anders niet kwijt kon: flex heeft m.i. meer lessen nodig, t.o.v vkdt en zij, om tot kwaliteit te komen)

Bij muziek mis je toch een behoorlijk aantal dingen als het gaat om samen muziek maken. Hier halen de studenten energie en durf uit, dit valt nu door het afstandsonderwijs weg.

Ik zoek naar hoe je de digi studenten net zoveel info en handvatten kan geven als de reguliere. Zeker de studenten die in het buitenland wonen en werken en vaak geen toegang hebben tot aanvullende bronnen bv.

Digi is deeltijd in Dordrecht.

En ik ben wel tevreden met wat we studenten digitaal hebben kunnen bieden voor dans en drama. Ik ben er echter niet tevreden over dat we geen fysieke bijeenkomsten hebben kunnen bieden. Theoretisch en didactisch komen we digitaal een heel eind. Sociaal en fysiek kunnen we (of kan ik?) digitaal niet voldoende bieden en ben ik niet tevreden. Hoop dat de nuance helpt... Succes!

De inhoud op Moodle vind ik goed, de route er naar toe (dus hoe studenten het kunnen vinden) vind ik matig

Ik ben hier niet voor. Ik vind het niet geschikt als aansturing van de vakken wel als ondersteuning.

Ik geef nog maar kort les, sinds 1 april 2021. Kan er dus nog niet heel goed over oordelen.

22. (Vrijwillig) De didactiek van de kunstvakken en de kunstvakken kun je op afstand aanleren?
Ja/Nee, want...

Kennis wel, vaardigheden niet. Er zijn maar weinig mensen die als een soort autodidact thuis de kennis, didactiek en vaardigheden eigen kunnen maken.

Nee, Geluk ervaren, is jezelf leren kennen (Ewout Kieckens, Nederlands historicus en journalist)

Theoretisch een beetje. Maar interactie en ervaren zijn onontbeerlijk.

Nee, niet echt: groepsdynamiek, opbouw van een les en aanvoelen hoe je les zich ontwikkeld is niet te ervaren via een online platform.

Nee, enkel de theorie is digitaal mogelijk

jazeker! Goed voorbeeld doet goed volgen en ik vermoed dat je met good practices leevorbeelden op film heel ver komt, studenten doen goede voorbeelden graag na. Goede voorbeelden van lessen in de klas. Voor muziek is er rijk materiaal aanwezig, voor BV te weinig.

Je kunt het uitleggen en enigszins laten ervaren, maar zoals hier boven beschreven mis je toch een groot gedeelte van het vak.

Een deel kan je wel digitaal aanleren maar het echt ervaren van materialen bij beeldend is lastig op afstand. digitaal blijft het wel beperkter in wat je kan doen. Ik ben wel tevreden over hoe ik het digitaal heb aangepakt en kan daar zeker dingen van meenemen in de toekomst maar het fysiek lesgeven heeft toch wel mijn voorkeur.

Wat ik in verschil met de flex en de andere varianten merk is dat de flexers de producten ook inleveren zonder ook maar 1 les te hebben gevolgd wat maakt dat de kwaliteit heel erg verschilt.

Ja en Nee.

Drama en dans zijn zo fysiek, opdrachten uitleggen en vertellen hoe het ZOU kunnen: ja.

Maar in een les voelt iedereen zich veiliger en durven er meer vragen gesteld te worden en gaat mens sneller uit comfortzone. Nu haken studenten digitaal vaak/vaker af.

Ik vraag me af of het niet slimmer is om op afstand (dus niet een LIVE les en dan digitaal, maar filmpjes opgenomen vooraf bv), niet beter zou werken voor mijn vakgebied. En dan een vragenuurtje los daarvan bv.

Zie boven

Een aantal aspecten van dans en drama zeker, ik denk dat ik meer de theorie ben ingedoken het afgelopen Covid-schooljaar. En dat heeft z'n pluspunten, hoe organiseer je een dans/drama les bijvoorbeeld? Welke regels zijn handig om op te stellen? wat bedoelen we nu precies met het MVB model? Hoe gebruik je dat? Wat is de kennisbasis? Wat is een creatief proces?

Ja, graag. Ik denk dat er zeker mogelijkheden zijn. Zou er graag input over willen ontvangen.

Bijlage 3: Oriënterend onderzoek om aannahme rondom afstandsonderwijs te verifiëren (cijfers)

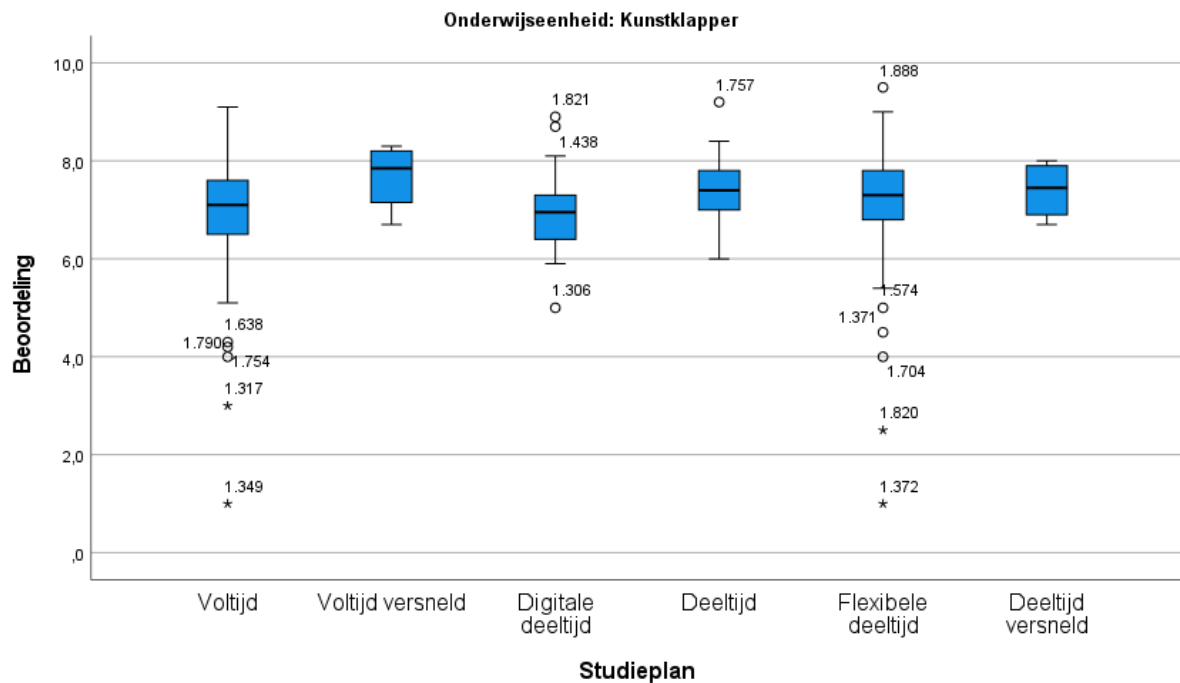
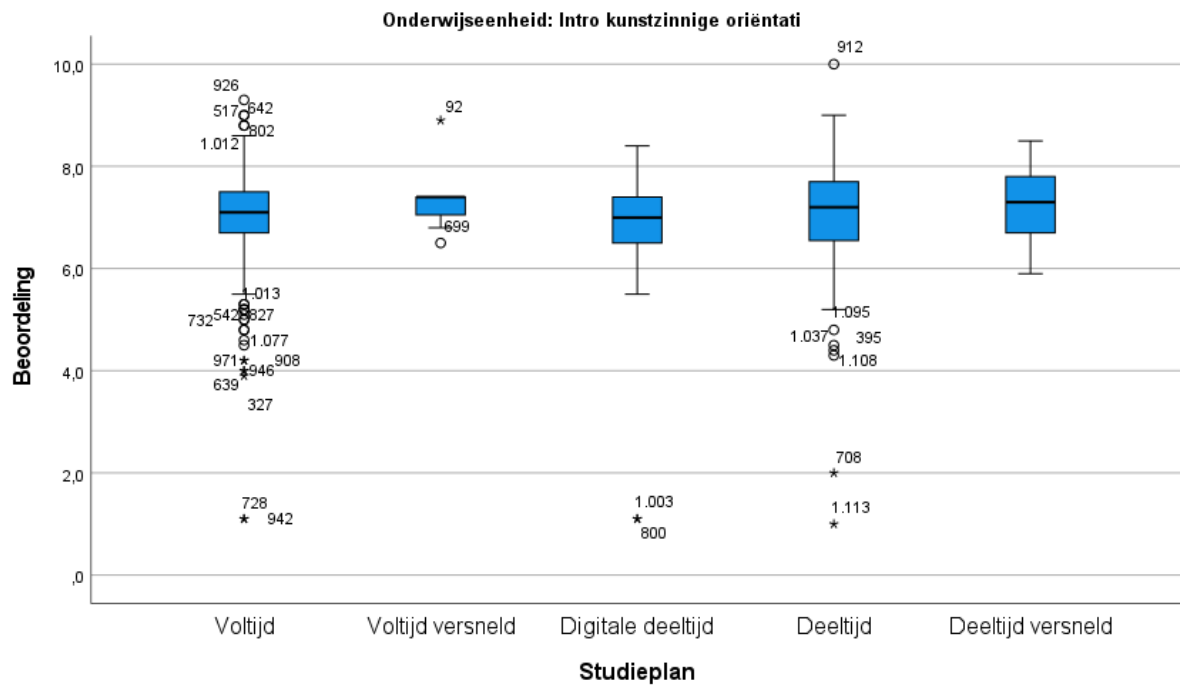
Hier zijn een aantal gegevens terug vinden waarin de resultaten van drie beroepsproducten van de opleidingsvarianten voltijd, deeltijd, flexibel, digitale deeltijd van Pabo Inholland met elkaar zijn vergeleken. Het gaat om een vergelijking van de resultaten van 2016 tot en met 10 juni 2020, binnen de beroepsproducten ‘Introductie kunstzinnige oriëntatie’, ‘portfolio kunstzinnige oriëntatie’ en ‘kunstklapper kunstzinnige oriëntatie’. De analyse doet een uitspraak over de resultaten van het kunstvak als geheel (dans, drama, muziek en beeldende vorming: kunstzinnige oriëntatie), zoals dat aangeboden wordt op de Pabo Inholland. Binnen de modules is er aandacht voor vakdidactiek, eigen vaardigheid en vakkennis van alle vier de kunstdisciplines.

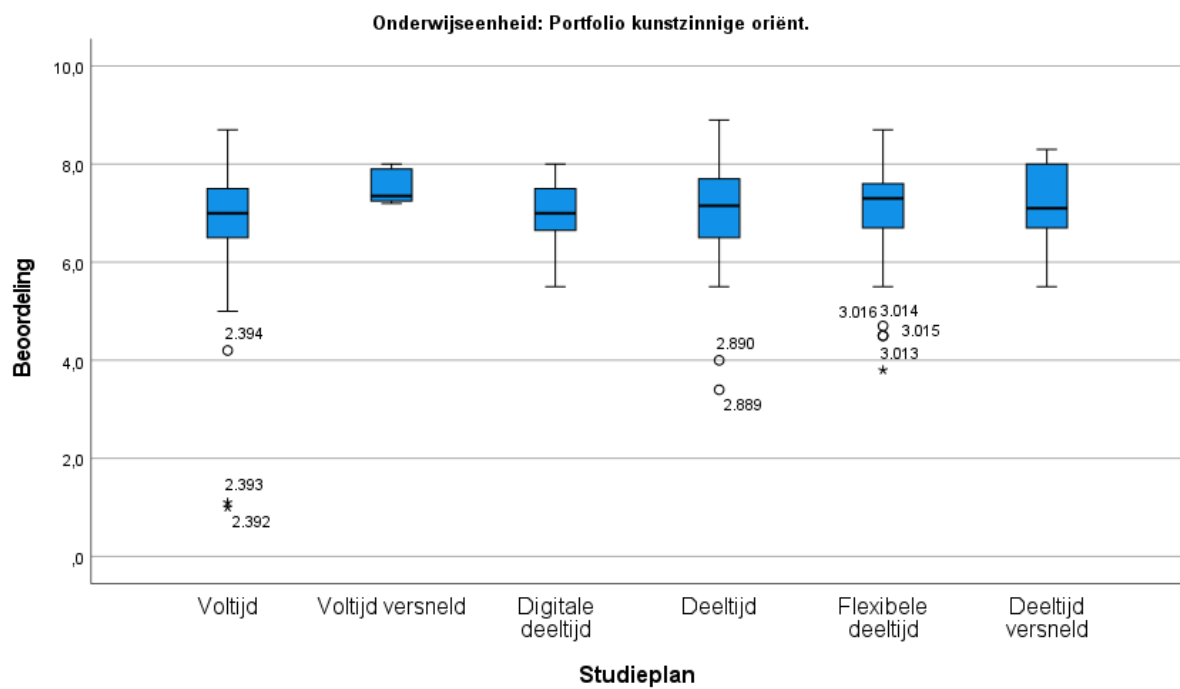
Een aantal gegevens wordt hier toegelicht. De volledige onderzoeksgegevens zijn op te vragen bij de auteur.

Case Processing Summary

Onderwijseenheid	Studieplan	Cases			
		N	Valid Percent	Missing N	
Intro kunstzinnige oriëntati	Beoordeling	Voltijd	572	77,3%	168
		Voltijd versneld	8	100,0%	0
		Digitale deeltijd	73	68,2%	34
		Deeltijd	196	76,9%	59
		Deeltijd versneld	14	100,0%	0
Kunstklapper	Beoordeling	Voltijd	264	54,3%	222
		Voltijd versneld	4	50,0%	4
		Digitale deeltijd	32	42,7%	43
		Deeltijd	76	50,3%	75
		Deeltijd versneld	4	28,6%	10
		Flexibele deeltijd	79	14,8%	454
Portfolio kunstzinnige oriënt.	Beoordeling	Voltijd	429	100,0%	0
		Voltijd versneld	8	100,0%	0
		Digitale deeltijd	60	100,0%	0
		Deeltijd	124	100,0%	0
		Deeltijd versneld	13	100,0%	0
		Flexibele deeltijd	183	100,0%	0

Boxplots

Tests of Homogeneity of Variances

Onderwijseenheid			df2	Sig.
Intro kunstzinnige oriëntati	Beoordeling	Based on Mean	858	,087
		Based on Median	858	,135
		Based on Median and with adjusted df	763,175	,135
		Based on trimmed mean	858	,121
Kunstklapper	Beoordeling	Based on Mean	453	,087
		Based on Median	453	,144
		Based on Median and with adjusted df	342,175	,145
		Based on trimmed mean	453	,130
Portfolio kunstzinnige oriënt.	Beoordeling	Based on Mean	811	,017
		Based on Median	811	,023
		Based on Median and with adjusted df	780,393	,023

Based on trimmed mean

811

,020

ANOVA**Beoordeling**

Onderwijseenheid

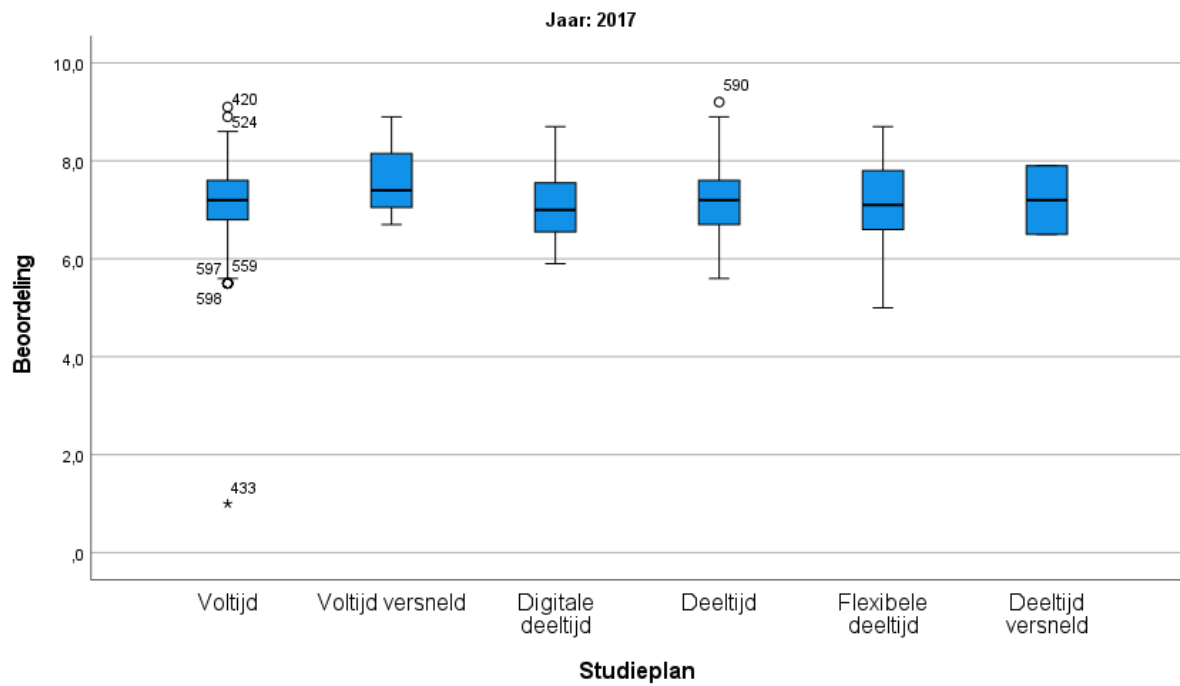
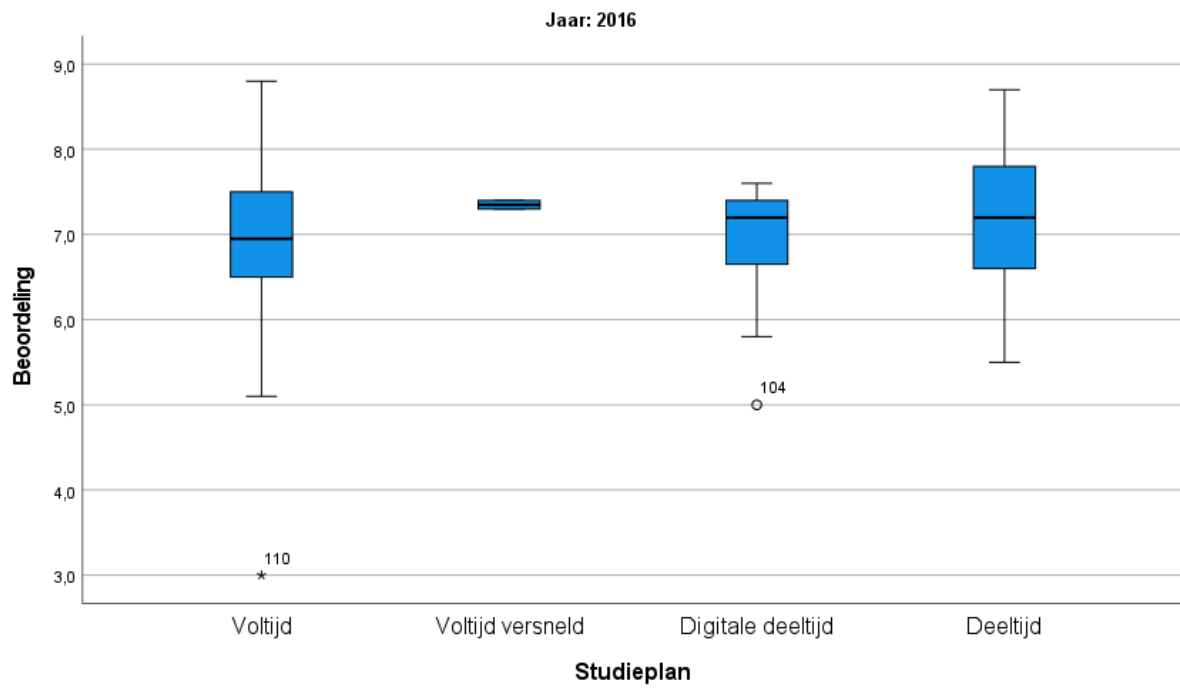
Sig.

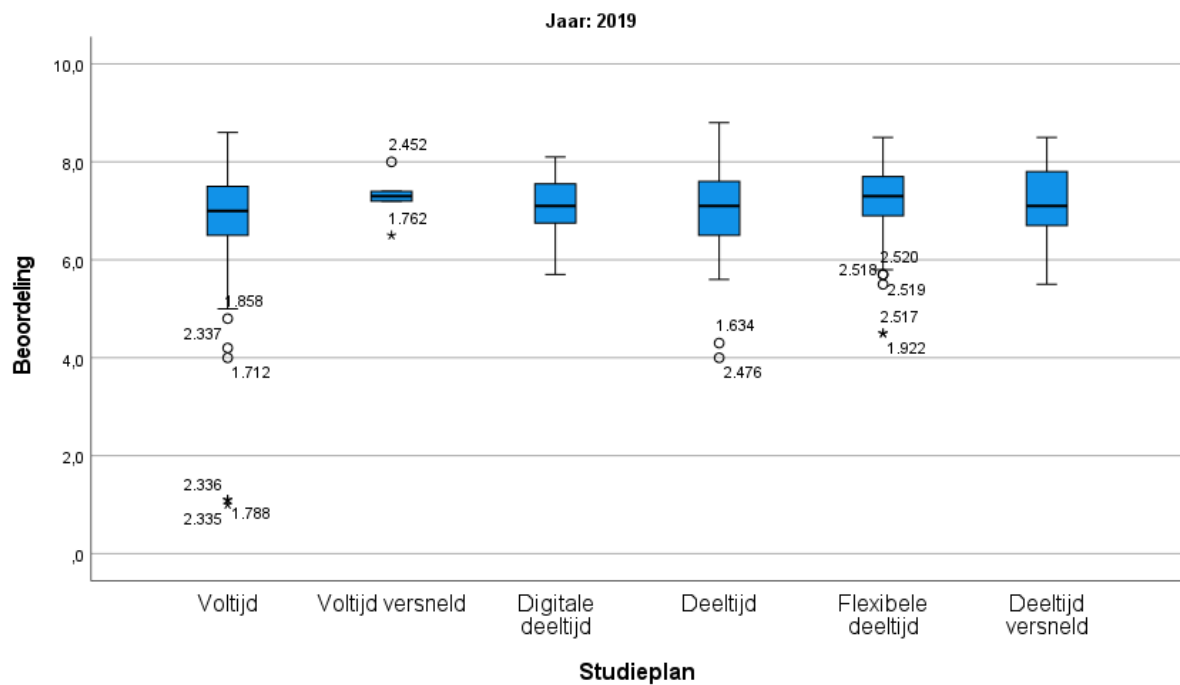
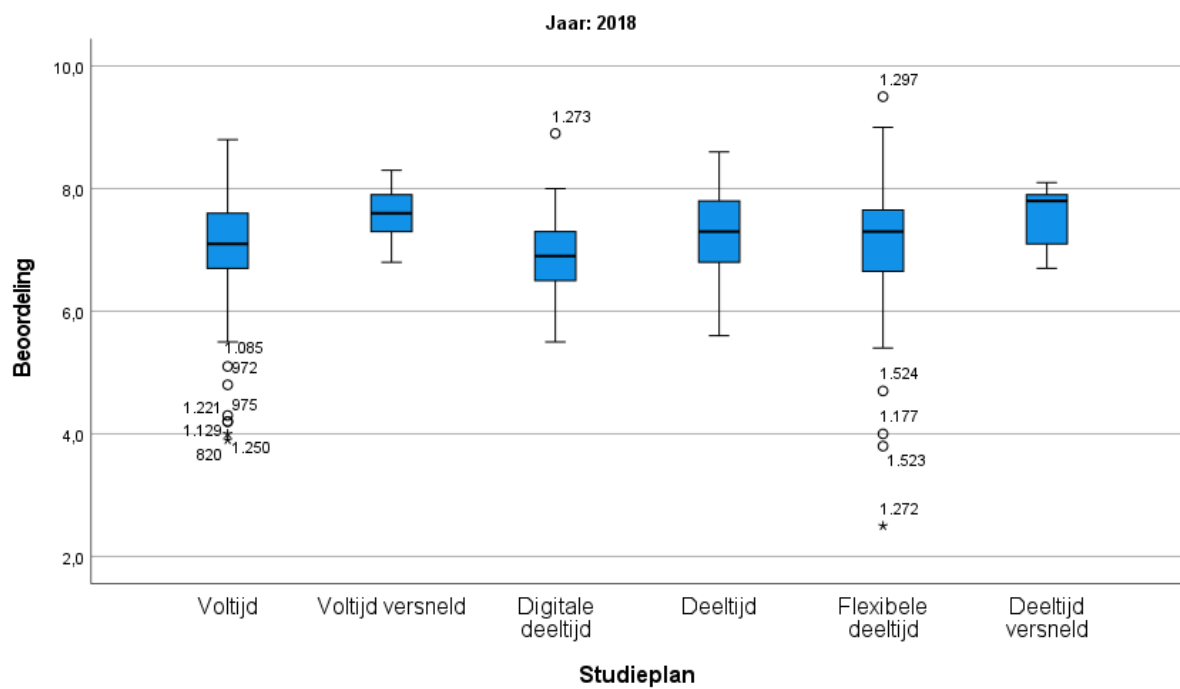
Intro kunstzinnige oriëntati	Between Groups	,219
	Within Groups	
	Total	
Kunstklapper	Between Groups	,134
	Within Groups	
	Total	
Portfolio kunstzinnige oriënt.	Between Groups	,033
	Within Groups	
	Total	

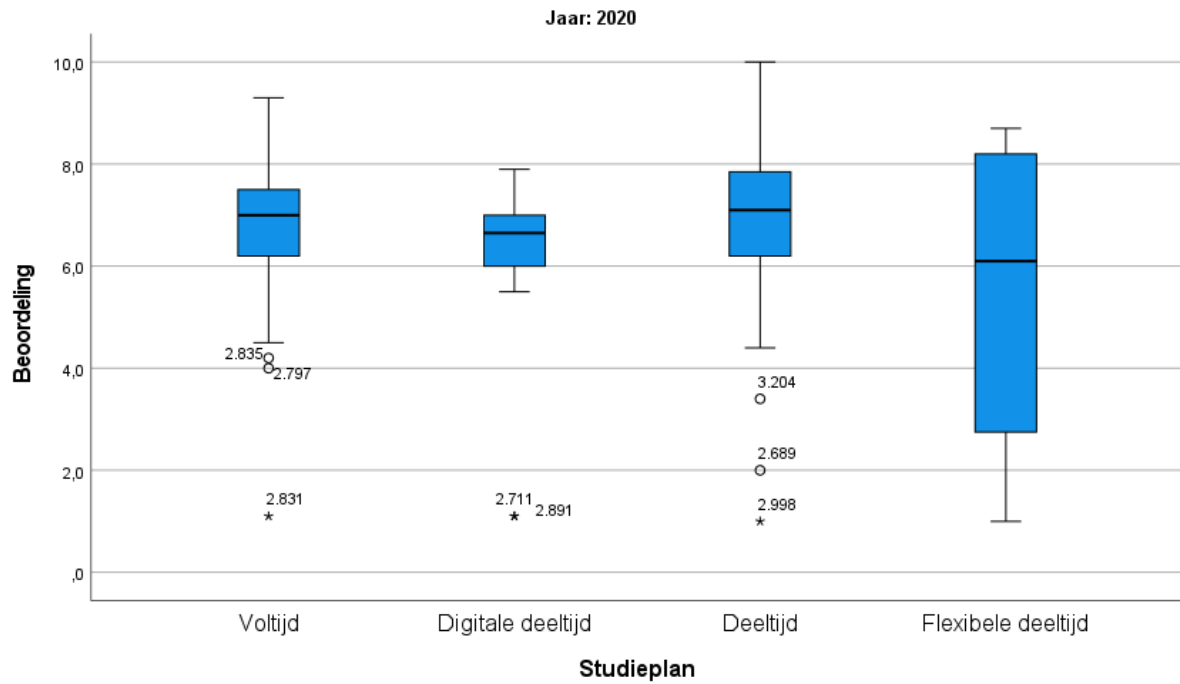
Group Statistics

Onderwijseenheid	Studieplan	N	Mean	Std. Deviation	
Intro kunstzinnige oriëntati	Beoordeling	Voltijd	572	7,057	,8440
		Voltijd versneld	8	7,388	,6999
Kunstklapper	Beoordeling	Voltijd	264	7,040	,9453
		Voltijd versneld	4	7,675	,7136
Portfolio kunstzinnige oriënt.	Beoordeling	Voltijd	429	6,941	,8100
		Voltijd versneld	8	7,525	,3454

Boxplots

Case Processing Summary

Jaar		Cases					
		Included		Excluded		Total	
		N	Percent	N	Percent	N	Percent
2016	Beoordeling * Studieplan	180	86,1%	29	13,9%	209	100,0%
2017	Beoordeling * Studieplan	517	90,5%	54	9,5%	571	100,0%
2018	Beoordeling * Studieplan	693	84,6%	126	15,4%	819	100,0%
2019	Beoordeling * Studieplan	550	54,0%	469	46,0%	1019	100,0%
2020	Beoordeling * Studieplan	199	33,7%	391	66,3%	590	100,0%

Report

Beoordeling

Jaar	Studieplan	Mean	N	Std. Deviation	Median
2016	Voltijd	6,918	128	,8115	6,950
	Voltijd versneld	7,350	2	,0707	7,350
	Digitale deeltijd	6,892	12	,7891	7,200
	Deeltijd	7,150	38	,8726	7,200
	Total	6,970	180	,8208	7,000
2017	Voltijd	7,146	370	,7462	7,200
	Voltijd versneld	7,667	3	1,1240	7,400
	Digitale deeltijd	7,087	23	,7582	7,000
	Deeltijd	7,236	97	,6898	7,200
	Flexibele deeltijd	7,105	22	,9358	7,100
	Deeltijd versneld	7,200	2	,9899	7,200
	Total	7,162	517	,7461	7,200
2018	Voltijd	7,059	395	,7713	7,100
	Voltijd versneld	7,622	9	,4711	7,600
	Digitale deeltijd	6,945	65	,6157	6,900
	Deeltijd	7,257	99	,7200	7,300
	Flexibele deeltijd	7,109	119	,9450	7,300
	Deeltijd versneld	7,567	6	,5428	7,800
	Total	7,097	693	,7851	7,200
2019	Voltijd	6,886	262	,9753	7,000
	Voltijd versneld	7,283	6	,4834	7,300
	Digitale deeltijd	7,094	51	,5753	7,100
	Deeltijd	7,014	91	,8685	7,100

	Flexibele deeltijd	7,217	117	,7573	7,300
	Deeltijd versneld	7,191	23	,7728	7,100
	Total	7,014	550	,8790	7,100
2020	Voltijd	6,825	110	1,1236	7,000
	Digitale deeltijd	5,921	14	2,1477	6,650
	Deeltijd	6,887	71	1,4498	7,100
	Flexibele deeltijd	5,475	4	3,4798	6,100
	Total	6,756	199	1,4197	7,000

Descriptives

Beoordeling

Jaar		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean	
						Lower Bound	Upper Bound
2016	Voltijd	128	6,918	,8115	,0717	6,776	7,060
	Voltijd versneld	2	7,350	,0707	,0500	6,715	7,985
	Digitale deeltijd	12	6,892	,7891	,2278	6,390	7,393
	Deeltijd	38	7,150	,8726	,1416	6,863	7,437
	Total	180	6,970	,8208	,0612	6,849	7,091
2017	Voltijd	370	7,146	,7462	,0388	7,070	7,223
	Voltijd versneld	3	7,667	1,1240	,6489	4,875	10,459
	Digitale deeltijd	23	7,087	,7582	,1581	6,759	7,415
	Deeltijd	97	7,236	,6898	,0700	7,097	7,375

	Flexibele deeltijd	22	7,105	,9358	,1995	6,690	7,519
	Deeltijd versneld	2	7,200	,9899	,7000	-1,694	16,094
	Total	517	7,162	,7461	,0328	7,098	7,227
2018	Voltijd	395	7,059	,7713	,0388	6,982	7,135
	Voltijd versneld	9	7,622	,4711	,1570	7,260	7,984
	Digitale deeltijd	65	6,945	,6157	,0764	6,792	7,097
	Deeltijd	99	7,257	,7200	,0724	7,113	7,400
	Flexibele deeltijd	119	7,109	,9450	,0866	6,938	7,281
	Deeltijd versneld	6	7,567	,5428	,2216	6,997	8,136
	Total	693	7,097	,7851	,0298	7,038	7,155
2019	Voltijd	262	6,886	,9753	,0603	6,767	7,005
	Voltijd versneld	6	7,283	,4834	,1973	6,776	7,791
	Digitale deeltijd	51	7,094	,5753	,0806	6,932	7,256
	Deeltijd	91	7,014	,8685	,0910	6,833	7,195
	Flexibele deeltijd	117	7,217	,7573	,0700	7,078	7,356
	Deeltijd versneld	23	7,191	,7728	,1611	6,857	7,525
	Total	550	7,014	,8790	,0375	6,940	7,088
2020	Voltijd	110	6,825	1,1236	,1071	6,612	7,037
	Digitale deeltijd	14	5,921	2,1477	,5740	4,681	7,161
	Deeltijd	71	6,887	1,4498	,1721	6,544	7,230

Flexibele deeltijd	4	5,475	3,4798	1,7399	-,062	11,012
Total	199	6,756	1,4197	,1006	6,558	6,955

Descriptives

Beoordeling

Jaar		Minimum	Maximum
2016	Voltijd	3,0	8,8
	Voltijd versneld	7,3	7,4
	Digitale deeltijd	5,0	7,6
	Deeltijd	5,5	8,7
	Total	3,0	8,8
2017	Voltijd	1,0	9,1
	Voltijd versneld	6,7	8,9
	Digitale deeltijd	5,9	8,7
	Deeltijd	5,6	9,2
	Flexibele deeltijd	5,0	8,7
	Deeltijd versneld	6,5	7,9
	Total	1,0	9,2
2018	Voltijd	3,9	8,8
	Voltijd versneld	6,8	8,3
	Digitale deeltijd	5,5	8,9
	Deeltijd	5,6	8,6
	Flexibele deeltijd	2,5	9,5
	Deeltijd versneld	6,7	8,1
	Total	2,5	9,5
2019	Voltijd	1,0	8,6

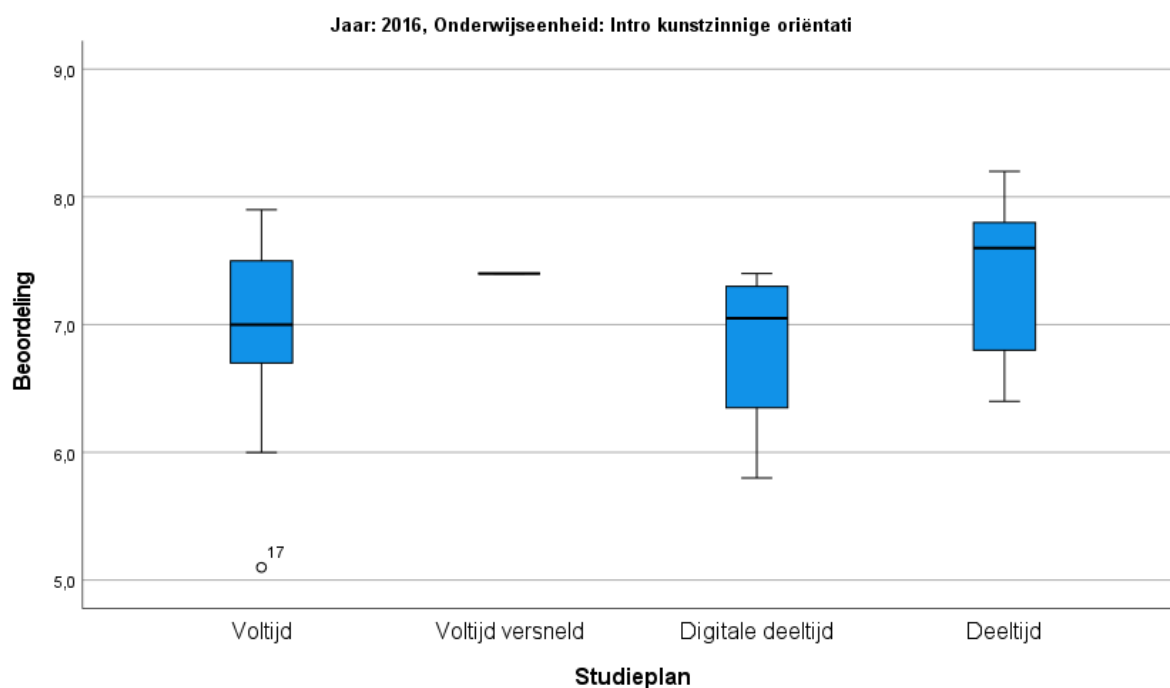
	Voltijd versneld	6,5	8,0
	Digitale deeltijd	5,7	8,1
	Deeltijd	4,0	8,8
	Flexibele deeltijd	4,5	8,5
	Deeltijd versneld	5,5	8,5
	Total	1,0	8,8
2020	Voltijd	1,1	9,3
	Digitale deeltijd	1,1	7,9
	Deeltijd	1,0	10,0
	Flexibele deeltijd	1,0	8,7
	Total	1,0	10,0

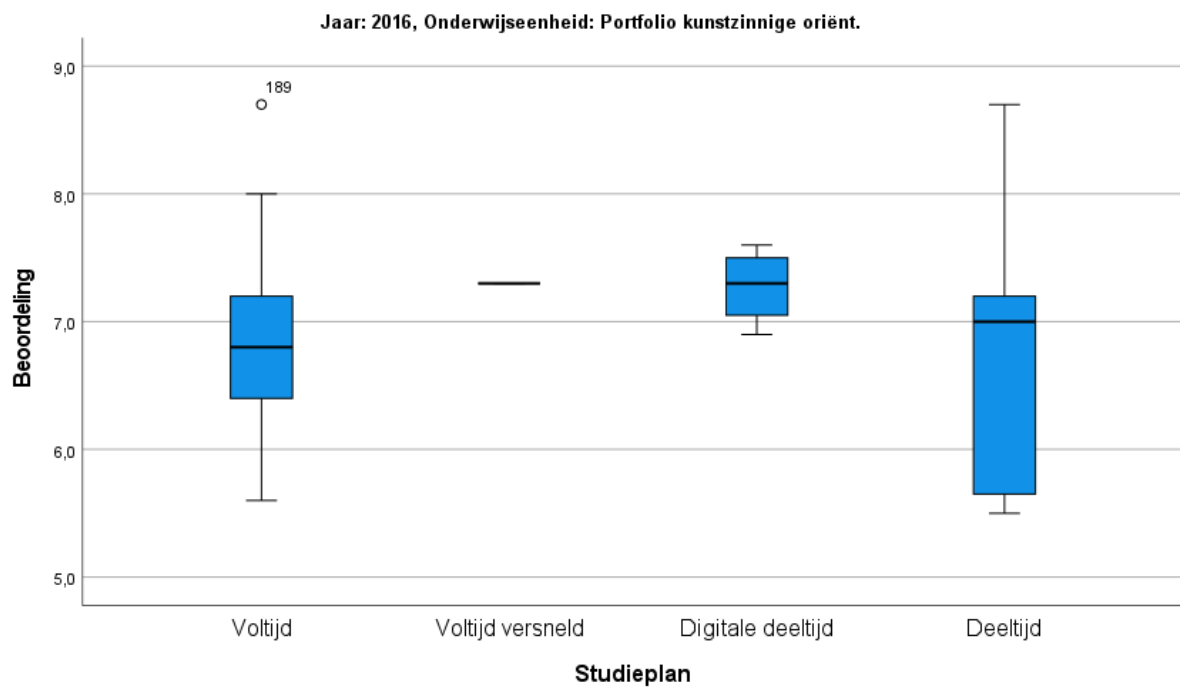
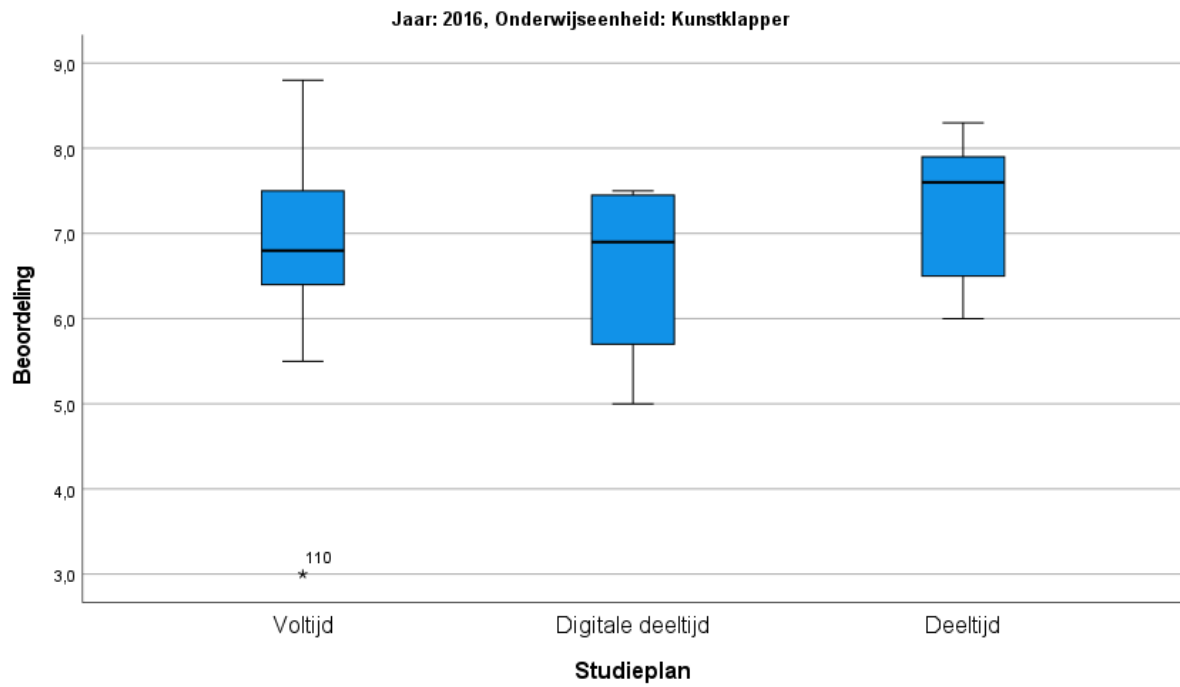
Tests of Homogeneity of Variances

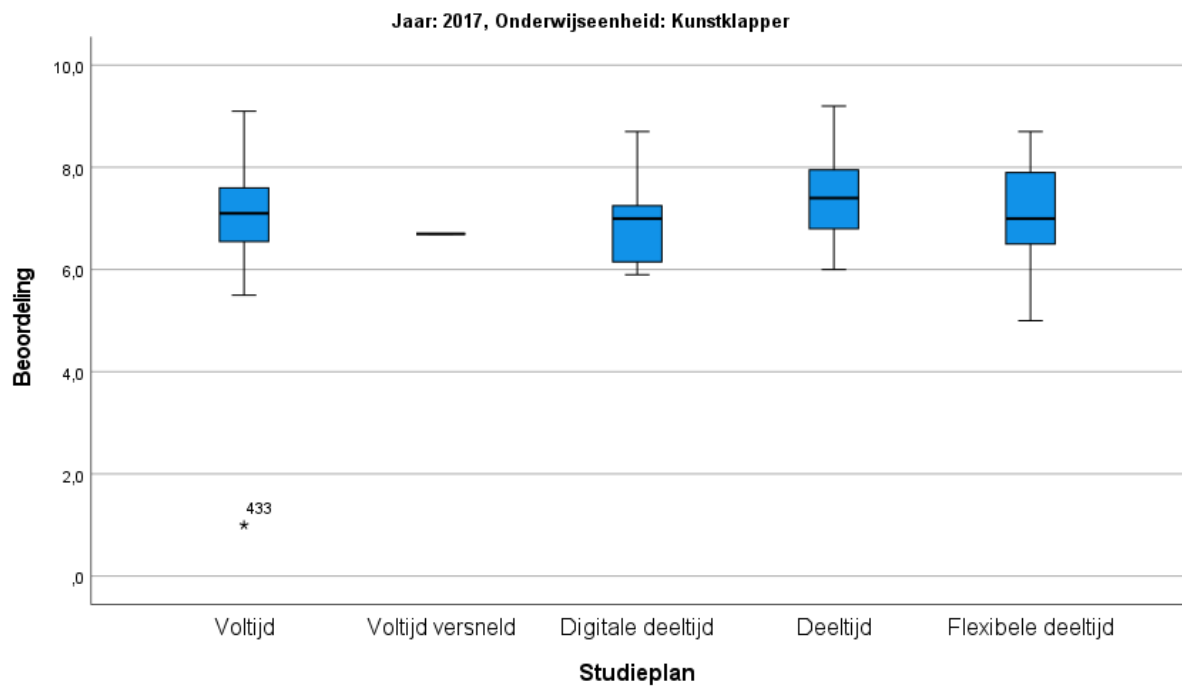
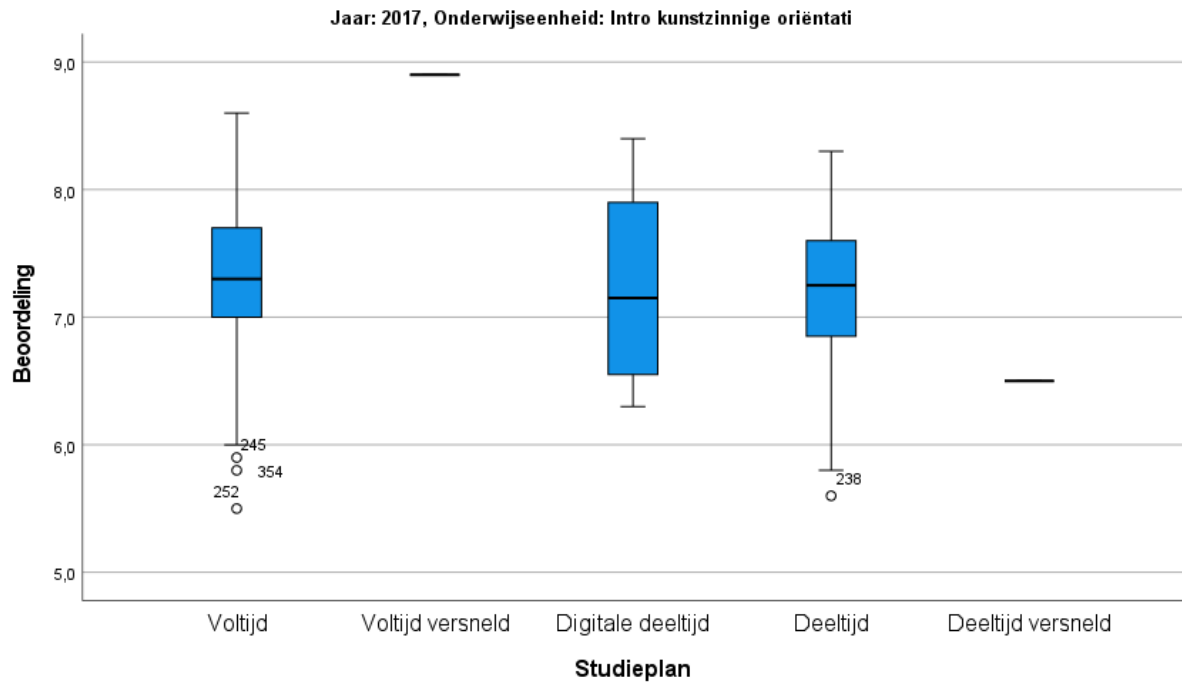
Jaar			Levene Statistic	df1	df2	Sig.
2016	Beoordeling	Based on Mean	1,243	3	176	,296
		Based on Median	1,250	3	176	,293
		Based on Median and with adjusted df	1,250	3	171,779	,293
		Based on trimmed mean	1,243	3	176	,296
2017	Beoordeling	Based on Mean	,769	5	511	,572
		Based on Median	,680	5	511	,639
		Based on Median and with adjusted df	,680	5	493,751	,639
		Based on trimmed mean	,785	5	511	,561
2018	Beoordeling	Based on Mean	1,432	5	687	,210

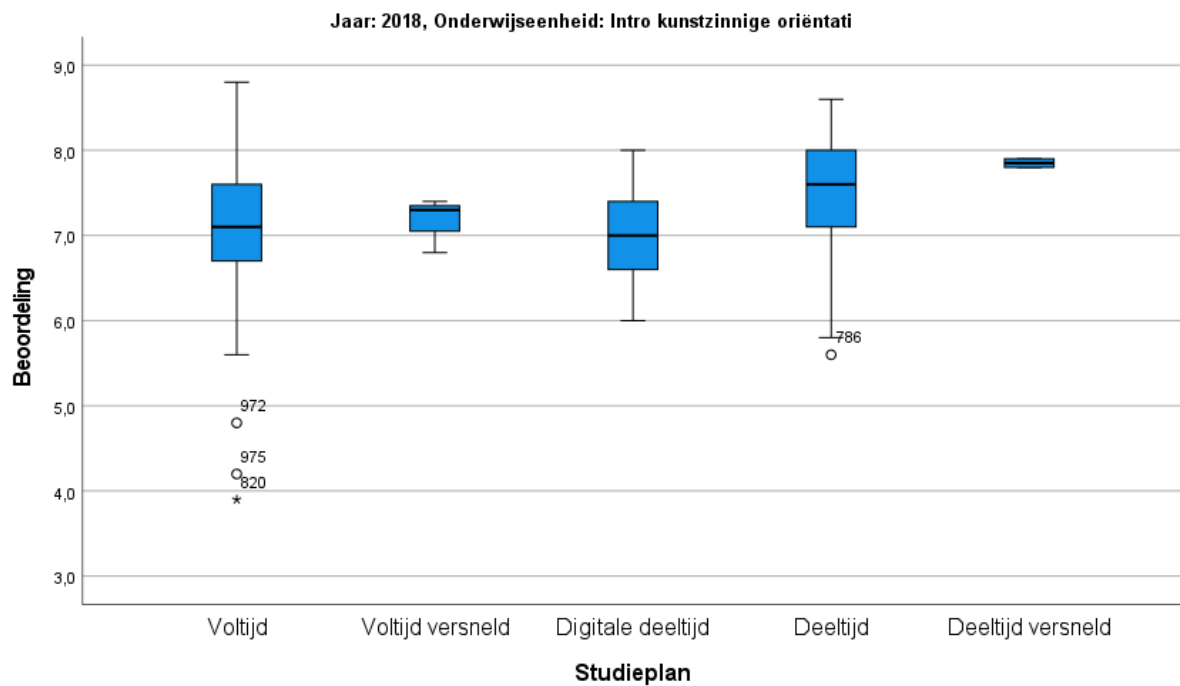
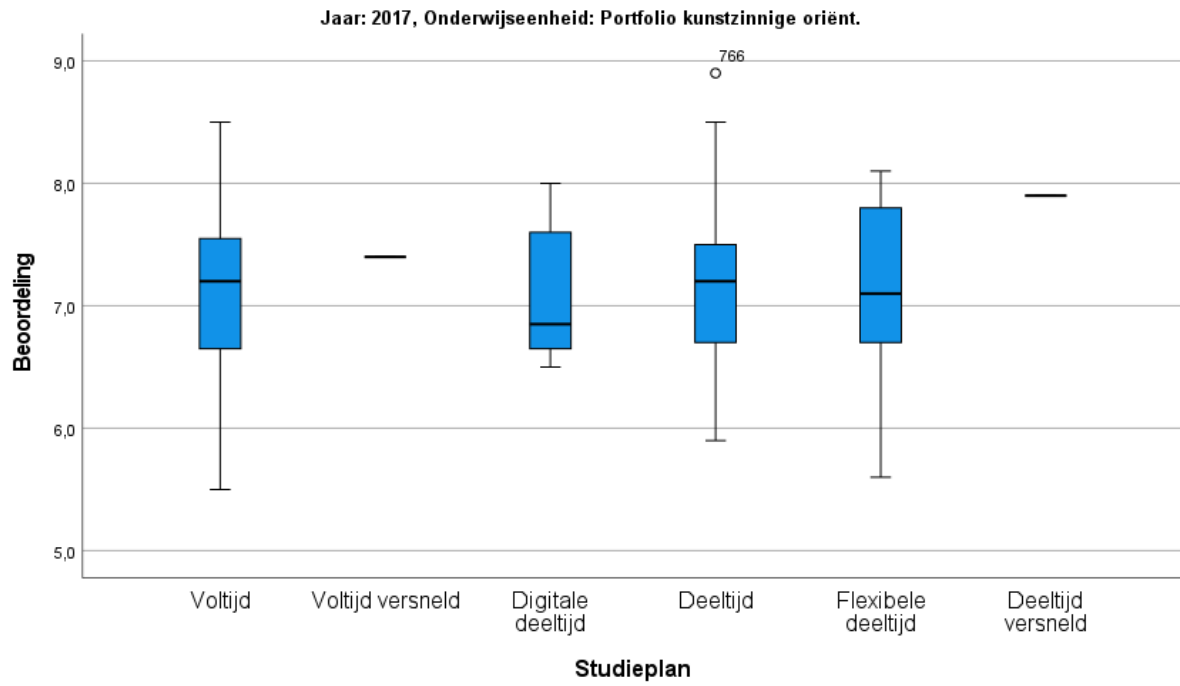
		Based on Median	1,293	5	687	,265
		Based on Median and with adjusted df	1,293	5	588,801	,265
		Based on trimmed mean	1,275	5	687	,273
2019	Beoordeling	Based on Mean	1,417	5	544	,216
		Based on Median	1,273	5	544	,274
		Based on Median and with adjusted df	1,273	5	465,486	,274
		Based on trimmed mean	1,338	5	544	,247
2020	Beoordeling	Based on Mean	6,869	3	195	,000
		Based on Median	5,428	3	195	,001
		Based on Median and with adjusted df	5,428	3	132,681	,001
		Based on trimmed mean	6,224	3	195	,000

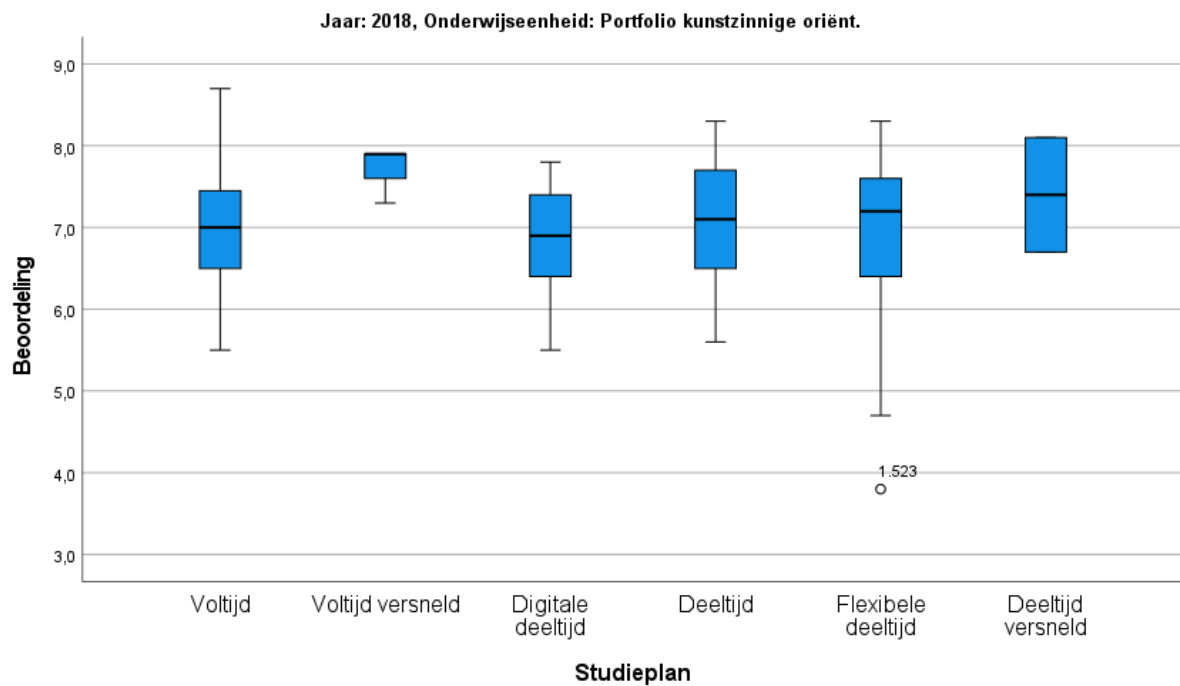
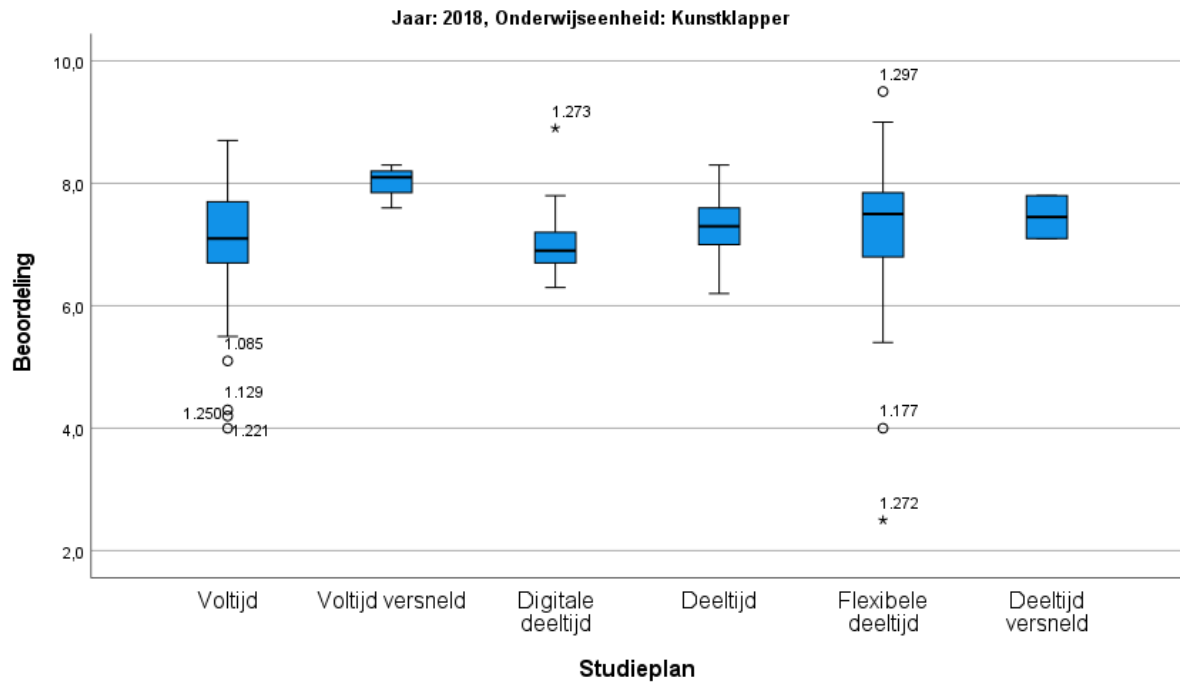
Boxplots

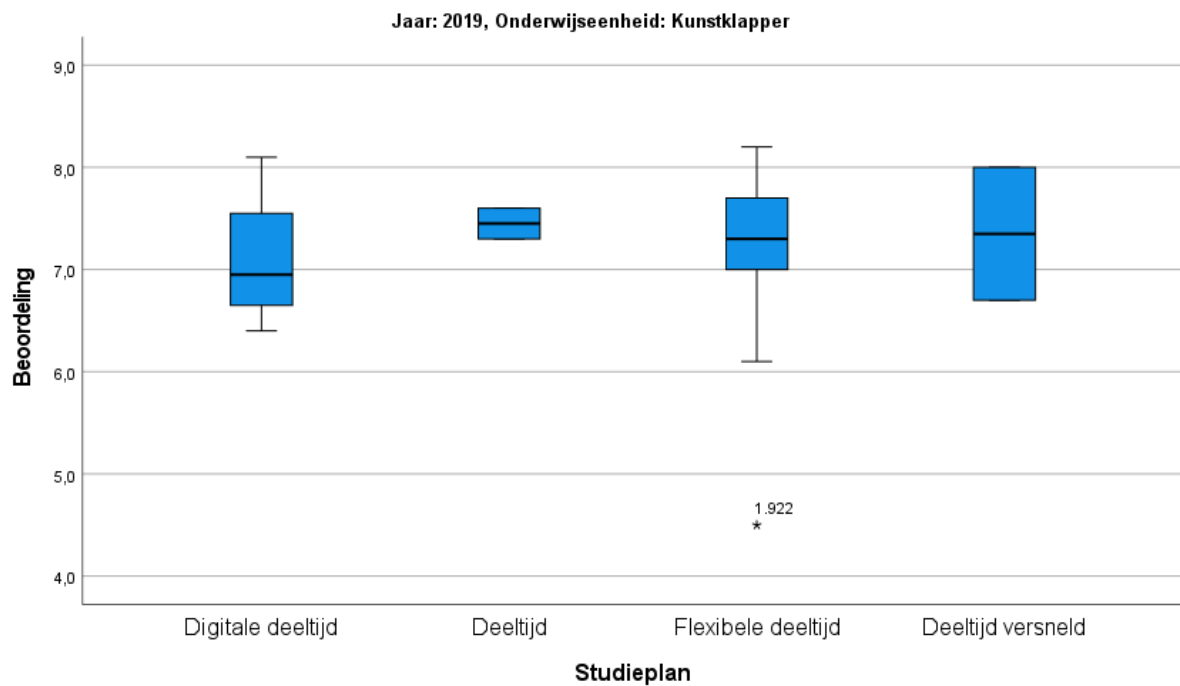
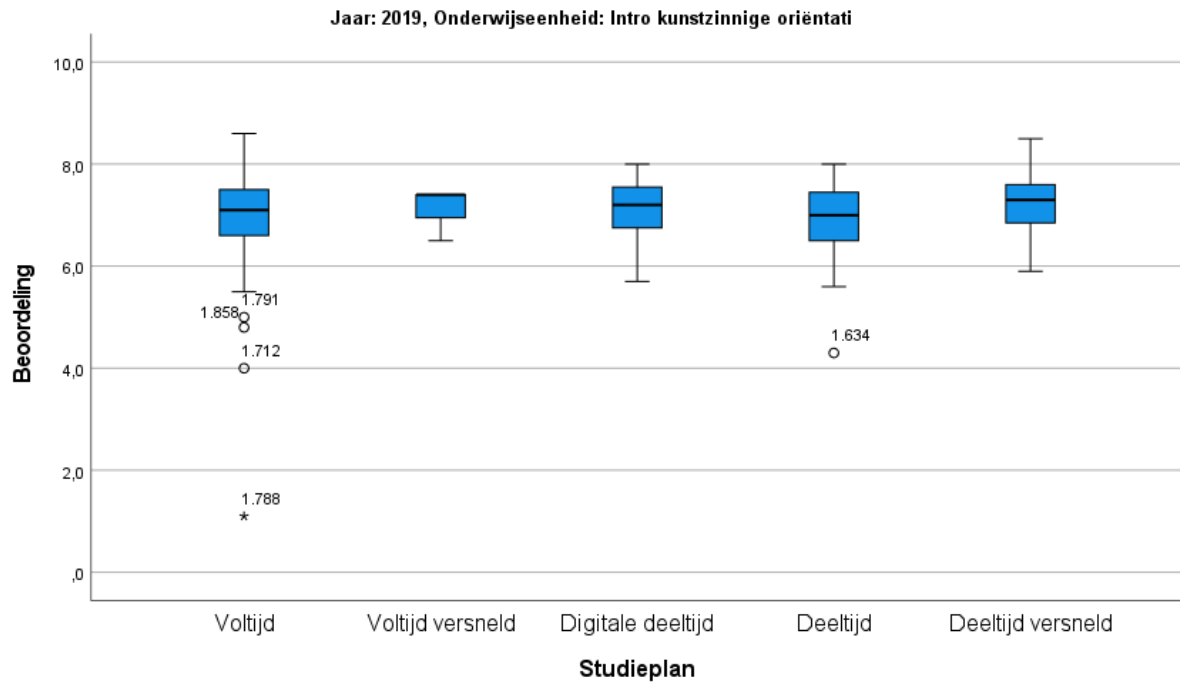

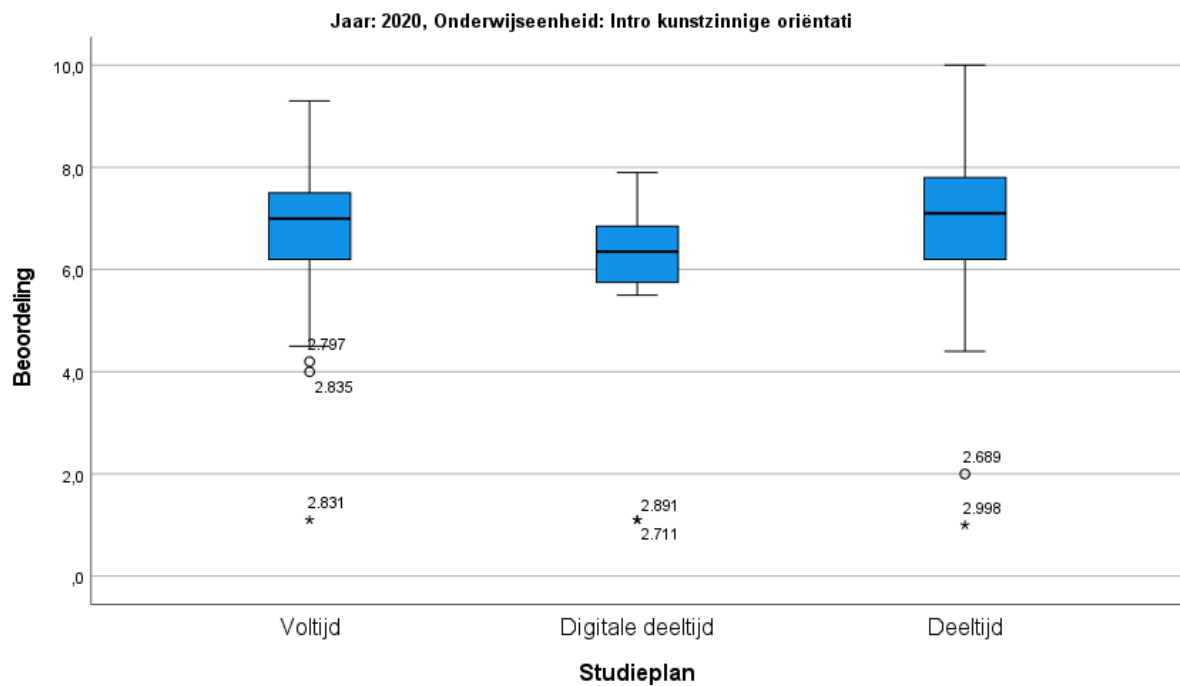
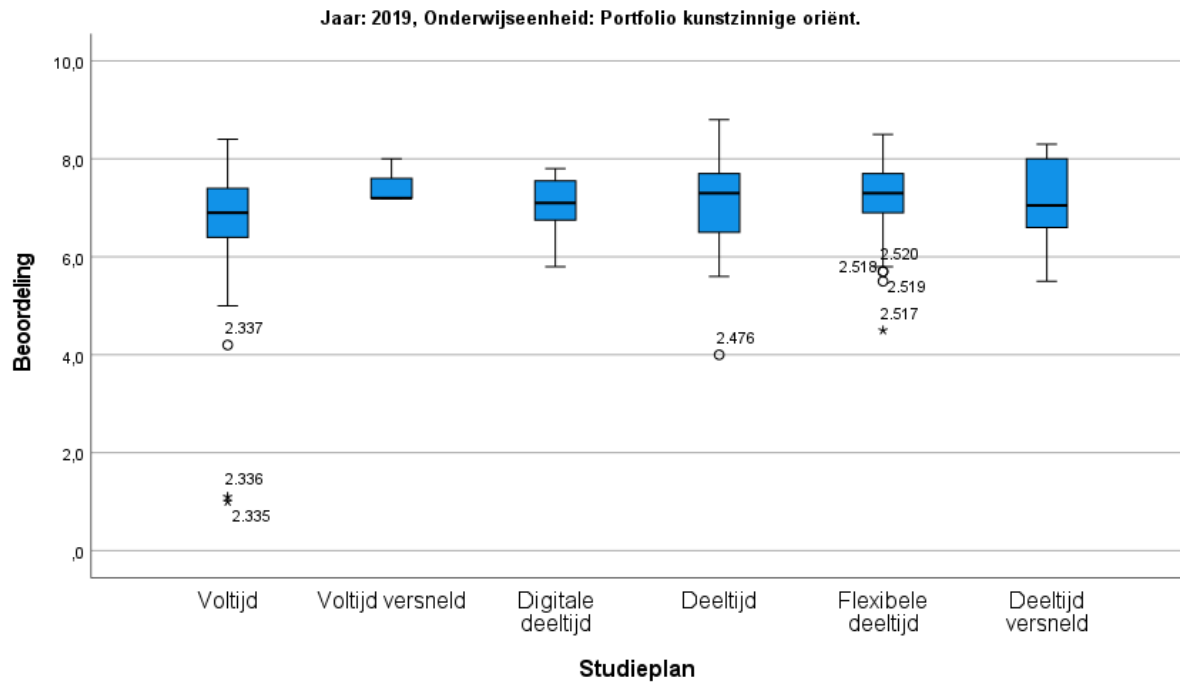

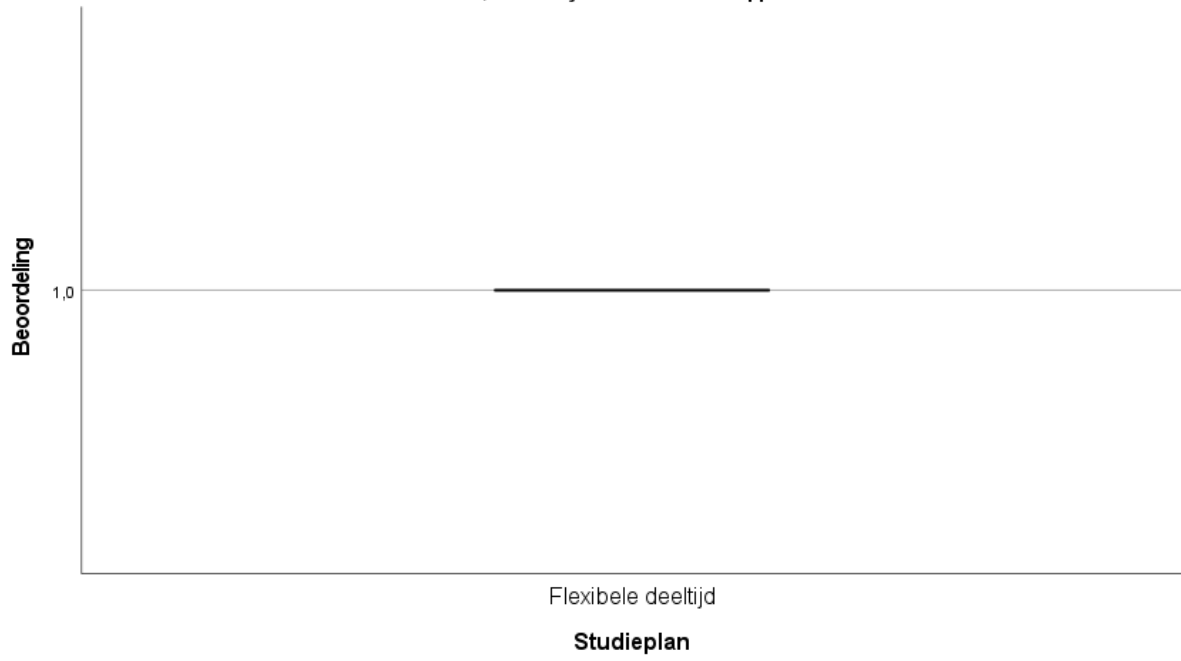

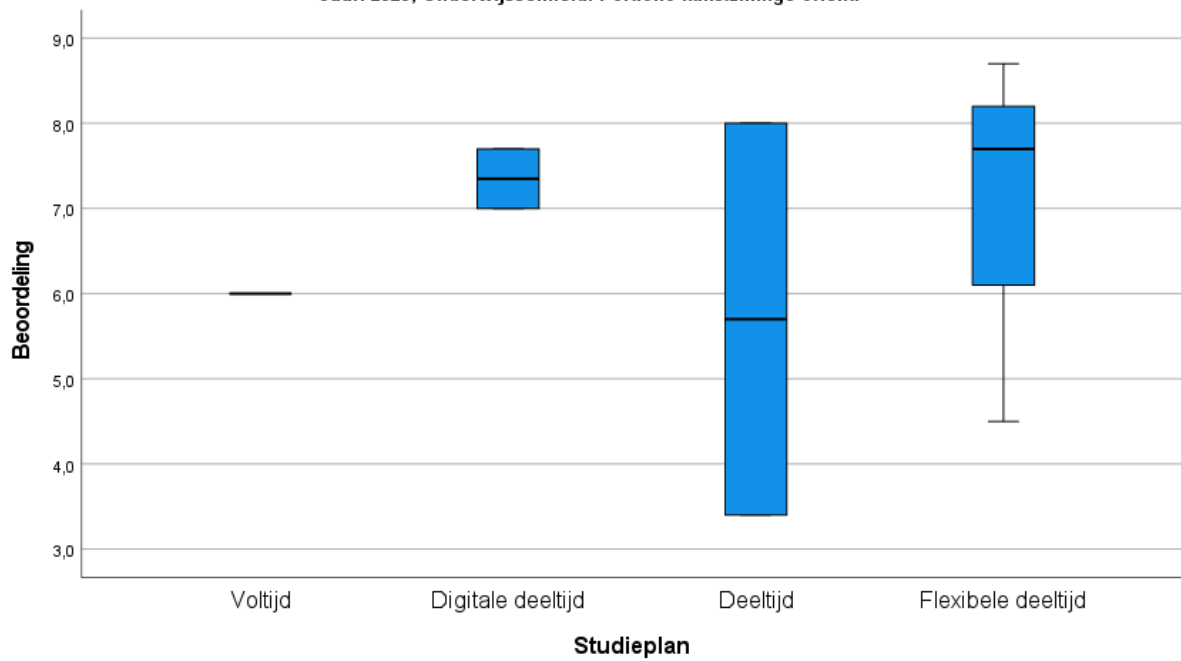

Jaar: 2020, Onderwijseenheid: Kunstklapper

Jaar: 2020, Onderwijseenheid: Portfolio kunstzinnige oriënt.

ANOVA

Beoordeling

Jaar	Onderwijseenheid		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
2016	Intro kunstzinnige oriëntati	Between Groups	1,821	3	,607	1,623	,193
		Within Groups	22,429	60	,374		
		Total	24,250	63			
	Kunstklapper	Between Groups	2,209	2	1,105	,951	,394
		Within Groups	54,600	47	1,162		
		Total	56,810	49			
	Portfolio kunstzinnige oriënt.	Between Groups	,836	3	,279	,467	,706
		Within Groups	36,984	62	,597		
		Total	37,819	65			
2017	Intro kunstzinnige oriëntati	Between Groups	3,435	4	,859	2,328	,058
		Within Groups	61,606	167	,369		
		Total	65,042	171			
	Kunstklapper	Between Groups	2,827	4	,707	,819	,515
		Within Groups	134,578	156	,863		
		Total	137,405	160			
	Portfolio kunstzinnige oriënt.	Between Groups	,820	5	,164	,362	,874
		Within Groups	80,556	178	,453		
		Total	81,376	183			

2018	Intro kunstzinnige oriëntati	Between Groups	3,698	4	,925	1,784	,133
		Within Groups	103,110	199	,518		
		Total	106,808	203			
	Kunstklapper	Between Groups	4,085	5	,817	1,042	,394
		Within Groups	163,042	208	,784		
		Total	167,127	213			
	Portfolio kunstzinnige oriënt.	Between Groups	2,819	5	,564	1,049	,389
		Within Groups	144,616	269	,538		
		Total	147,435	274			
2019	Intro kunstzinnige oriëntati	Between Groups	1,365	4	,341	,492	,742
		Within Groups	158,212	228	,694		
		Total	159,578	232			
	Kunstklapper	Between Groups	,213	3	,071	,117	,950
		Within Groups	17,676	29	,610		
		Total	17,890	32			
	Portfolio kunstzinnige oriënt.	Between Groups	11,314	5	2,263	2,689	,022
		Within Groups	233,964	278	,842		
		Total	245,278	283			
2020	Intro kunstzinnige oriëntati	Between Groups	16,086	2	8,043	4,620	,011

	Within Groups	325,532	187	1,741		
	Total	341,618	189			
Portfolio kunstzinnige oriënt.	Between Groups	3,503	3	1,168	,228	,872
	Within Groups	20,452	4	5,113		
	Total	23,955	7			

Studiegidsnummer	ToetsNaamNederlands	Deelnemers			Gemiddeld cijfer poging			Gemiddeld % Behaald			% Struikelv
		poging 1	Behaald poging 1	% Behaald poging 1	1	poging 2	Behaald poging 2	% Behaald poging 2	2	binnen 2 pogingen	
Voltijd	Intro kunstzinnige oriëntatie	654	551	84,3%	6,6	68	59	86,8%	6,4	98,5%	1,5%
Deeltijd	Intro kunstzinnige oriëntatie	223	195	87,4%	6,9	20	19	95,0%	6,5	99,5%	0,5%
Digi	Intro kunstzinnige oriëntatie	94	72	76,6%	6,3	16	13	81,3%	6,3	96,6%	3,4%
Voltijd	Portfolio kunstzinnige oriënt.	447	383	85,7%	6,5	65	59	90,8%	6,4	98,4%	1,6%
Deeltijd	Portfolio kunstzinnige oriënt.	140	127	90,7%	7,0	13	13	100,0%	6,5	100,0%	
Digi	Portfolio kunstzinnige oriënt.	67	59	88,1%	6,6	7	7	100,0%	6,6	100,0%	
Voltijd	Kunstklapper	371	324	87,3%	6,8	40	35	87,5%	6,3	98,6%	1,4%
Deeltijd	Kunstklapper	109	90	82,6%	6,8	18	17	94,4%	6,9	99,1%	0,9%
Digi	Kunstklapper	44	41	93,2%	6,8	2	2	100,0%	6,7	100,0%	

Bijlage 4: Oriëntatie op mogelijk onderzoeksvoorstel (oriëntatievragen aan studenten van de pabo)

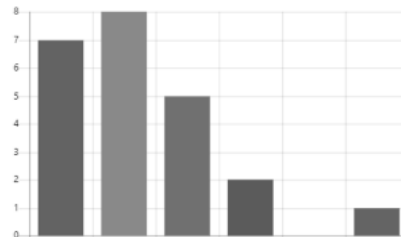
23
Antwoorden

09:48
Gemiddelde tijd om te voltooien

Actief
Status

1. Ik studeer aan de

- Voltijd 7
- Deeltijd 8
- Digi-deeltijd 5
- Flex 2
- Verkorte deeltijd 0
- Verkorte digi-deeltijd 1

2. Locatie

- Den Haag 21
- Haarlem 0
- Alkmaar 0
- Rotterdam 2
- Dordrecht 0

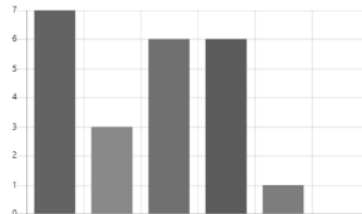
3. Ik studeer in jaar

- 1 18
- 2 5
- 3 0
- 4 0

4. Ik heb mijn opleidingsdocent van de pabo (dans/drama) ...

- Meer dan 15 keer ontmoet (c... 7
- Tussen de 10 en 15 keer ontm... 3
- Tussen de 5 en 10 keer ontm... 6
- Minder dan 5 keer ontmoet (c... 6
- Nog nooit ontmoet en ook ge... 1
- Nog nooit ontmoet, maar wel ... 0

5. Geef een cijfer voor de kwaliteit van de relatie die je hebt met jouw opleidingsdocent (dans/drama)

23
Antwoorden

7.26
Gemiddeld aantal

6. Geef een cijfer voor de kwaliteit van de relatie die je hebt met jouw praktijkbegeleider.

23
Antwoorden

8
Gemiddeld aantal

7. Geef een cijfer voor hoe competent je je voelt in het geven van drama.

23
Antwoorden

6.52
Gemiddeld aantal

8. Geef een cijfer voor hoe competent je de begeleiding vindt van jouw praktijkbegeleider om je te helpen in het aanbieden en geven van de dramalessen.

23
Antwoorden

5.7
Gemiddeld aantal

9. Geef een cijfer voor hoe competent je je voelt in het geven van dans

23	5.65
Antwoorden	Gemiddeld aantal

10. Geef een cijfer voor hoe competent je de begeleiding vindt van jouw praktijkbegeleider om je te helpen in het aanbieden en geven van de danslessen.

23	5.61
Antwoorden	Gemiddeld aantal

11. Geef een cijfer voor de de ruimte die voelt om zelf met lesmateriaal, lesontwerpen en het dans/dramaonderwijs aan de slag te gaan.

23	7.26
Antwoorden	Gemiddeld aantal

12. Geef een cijfer aan jezelf voor: bekend zijn met de vakkennis dans/drama (lesopbouw, vakinhoudelijk begrippen).

23	5.96
Antwoorden	Gemiddeld aantal

13. Geef een cijfer aan jezelf voor: toepassen van eigen vaardigheid binnen de lessen dans/drama in de praktijk.

23	6.35
Antwoorden	Gemiddeld aantal

14. Geef een cijfer aan jezelf voor: het kunnen ontwerpen en geven van eigen lessen dans/drama.

23	6.52
Antwoorden	Gemiddeld aantal

15. Geef een cijfer aan jezelf voor: het stimuleren van de verbeelding bij leerlingen.

23	6.52
Antwoorden	Gemiddeld aantal

16. Geef een cijfer aan jezelf voor: met dans/drama kunnen aansluiten bij andere vakinhoud.

23	6.13
Antwoorden	Gemiddeld aantal

17. Geef een cijfer voor de kwaliteit van de begeleiding binnen dans/drama.

23	7.04
Antwoorden	Gemiddeld aantal

18. Welke adviezen heb je voor praktijkbegeleiders als het gaat om begeleiding in de kunstvakken (specifiek dans/drama)?

Er wordt bij ons geen lessen in de kunstzinnige oriëntatie gegeven.

Er wordt bij ons weinig tot geen les kunstzinnige les gegeven op de praktijkschool. Hierdoor hebben de praktijkbegeleidsters ook geen ervaring hierin en kunnen ze mij weinig begeleiden.

Ik heb het idee dat veel leerkrachten in het basisonderwijs weinig aandacht besteden aan dans/drama. Hierdoor kunnen zij studenten minder goed begeleiden. Ik denk dat begeleiders en studenten hierover in gesprek moeten gaan. Begeleiders moeten studenten de ruimte geven om deze lessen te geven.

Interesse tonen in de vakinhoud

Mijn praktijkbegeleiders waren hier erg onervaren mee en geven deze vakken zelden tot nooit

Ik vind de vakken lastig omdat je ook veel van jezelf moet geven en een beetje moet acteren tijdens je lessen. Ik vind wel dat je er altijd boven op zit. Meer dan andere docenten.

Ik zou meer informatie over specifieke lessen wel fijn vinden. Dat je voorbeelden hebt die je kunt volgen of ter inspiratie. Ik zoek nu vaak veel inspiratie online.

Soms wordt er vergeten dat wij digi studenten geen colleges volgen dus veel zelf moeten uitzoeken. Sturing daar in is fijn. Wel vind ik de deadlines die gesteld worden heel streng. Feedback, zeker bij digistudenten, zou altijd te verkrijgen moeten zijn, daar zijn docenten voor vind ik. Omdat wij een eigen planning moeten maken, is het fijn dat daar vanuit de docenten ook rekening mee gehouden wordt. KO is het enige vak dat werkt met deadlines. Sommige andere vakken stellen die ook in, maar dan krijg je toch nog feedback na de data. Bij KO is het mij wel eens niet gegeven, na een paar uur na de deadline!

Bij mij op school worden kunstvakken aangeboden tijdens de kunstweken. Daarbuiten niet. Dus ik heb weinig voorbeelden kunnen zien ook omdat dit jaar door corona de kunstweken niet door gegaan zijn.

Geef voorbeelden.

Het probleem dat ik de afgelopen jaren heb ervaren, is dat er geen ruimte wordt gemaakt voor dans/drama. Ik heb in geen enkele praktijkschool gezien dat dit wordt onderwezen.

Het enige waar ik tegen aan ben gelopen dit jaar waren de online lessen, ik miste de fysieke lessen. Maar daar kunnen jullie als school verder niks aan doen. Bij Kunstvakken als muziek zou ik graag meer lessen krijgen.

Kom eens uit je comfortzone. Schuif je verantwoordelijkheid niet af op anderen.

Op mijn praktijkscholen wordt (werd) vrijwel geen dans gegeven. Sowieso niet door de groepsleerkrachten. Voor drama zijn wel afspraken gemaakt maar ik heb maar bij een leerkracht gezien (in groep 8) dat er veel tijd besteed werd aan drama.

Weet wat je als leerling precies moet doen en geven voor de bovenbouw. Dit was in het begin niet duidelijk.

Er wordt weinig aanbod gegeven aan dit soort vakken, ik vind dat de leerlingen hier ook de ruimte voor moeten krijgen. Het aanbod dat de leerlingen van een vakdocent krijgen is meer gericht op muziek en helemaal niet op het gebied van dans en drama, waardoor als een stagiair een les geeft zij de focus eerst moet leggen dat de leerlingen losser worden.

Verdiep je in de didactiek en doelen op gebied van KO zodat je de meerwaarde van deze vakken ziet en waardoor je reden ziet om je eigen ongemak te overwinnen

ingaan op specifiek leervragen, het meegeven van lesideeën gericht op het jonge/oude kind

Verdiep je eerst zelf ook weer even in de didactiek van deze vakken.

Vooraf om dit meer in te zetten zodat leerlingen gewend zijn aan dit soort creatieve vakken. dat maakt het voor studenten die deze vakken wel geven makkelijker om voort te borduren op wat de leerlingen al kennen/gedaan hebben.

Ik zelf zou meer praktijk voorbeelden zien ipv vooral theorie rondom het vak.

Meer letten op de vakinhoudelijke aspecten tijdens het observeren van de dans/drama les. Nu wordt er in mijn optiek vooral gekeken naar handhaving van orde. dit terwijl het volgens mij belangrijker is om te letten op wat de les teweeg brengt bij de kinderen, en of de stagiair dit dus op een goed manier overbrengt.

Ik vind de feedback op de lesvoorbereidingen heel inspirerend en to the point. Ik heb er veel aan en voel ook letterlijk dat mijn les meer flow krijgt door de feedback.

Ik vond de extra workshop van het nationaal theater fantastisch. Ik zou bijna zeggen meer van dit soort workshops.

Als digi verkort voel ik weemoed dat ik niet bij de colleges en werkplaatsen zit.

wellicht een idee om een workshop te organiseren van meerdere lessen als vrijwillige inschrijving voor studenten? Ik zou zelfs bereid zijn iets ervoor te betalen. Want wat zou ik graag met jullie in een vijf-tal workshops de diepte ingaan. Summerschool-idee? Ik meld me nu al aan.

Ik heb zelf bijna geen dans/drama les van mijn praktijkbegeleider gezien. Het zou fijn zijn als je praktijkbegeleider een les dans/drama geeft zodat je kan kijken hoe hij/zij het aanpakt en zodat je op ideeën komt.

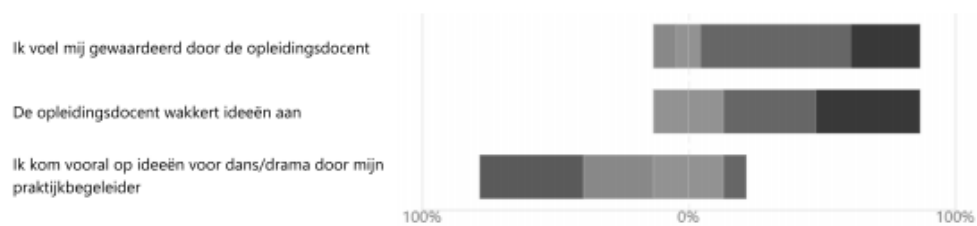
Voor de digitale variant van de pabo mis ik colleges. Er worden wel veel opties gegeven om mijn kennis en eigen vaardigheid te verbreden. Maar voor mij persoonlijk wordt het dan te overzichtelijk; liever minder opties en wat gericht ingesproken colleges zodat ik vanaf de start begrijp wat er van mij als student verwacht wordt. En er niet bijgestuurd hoeft te worden gedurende het jaar.

Zelf zou ik dus behoefte hebben aan:

College aan de start van het semester m.b.t. de SHL Introductie KO en Portfolio KO. Waarin wordt verteld wat er van mij als student verwacht wordt in de betreffende periode met tips en adviezen. Een college over het wereldbeeld verbreden.

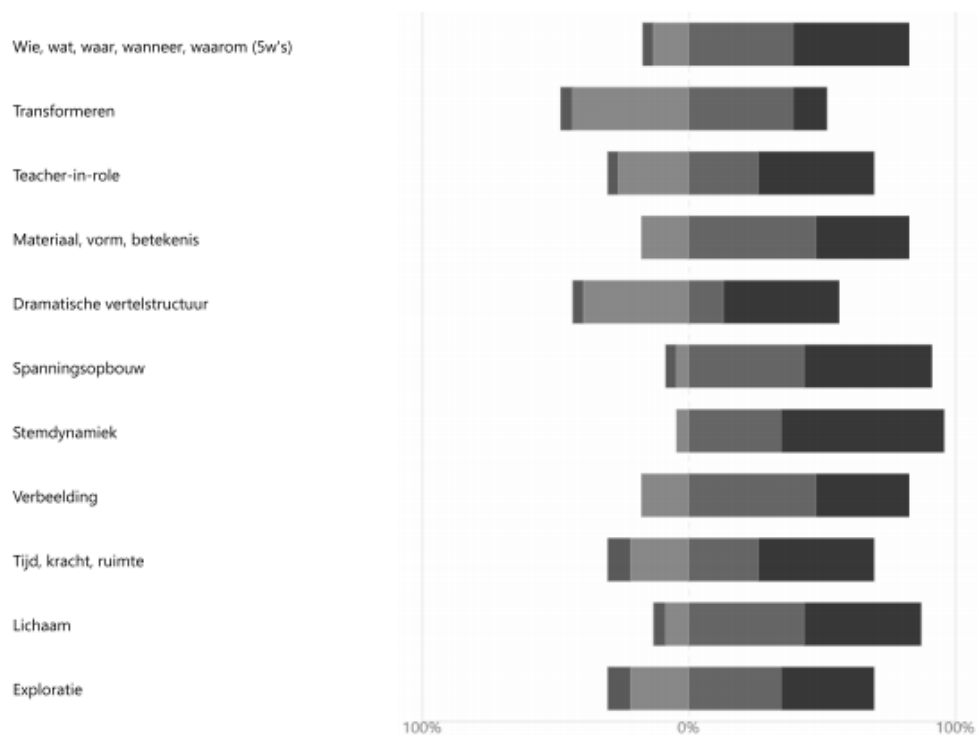
19. Geef een aantal punten (1 is onvoldoende, 5 is in zeer goed)

■ 1 ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5

20. Geef van de volgende vakinhoudelijke dans/drama begrippen aan of je er mee bekend bent.

■ Onbekend ■ Beetje bekend ■ Bekend ■ Bekend en toepasbaar in lessen

21. Welke adviezen heb je aan toekomstige medestudenten om succesvol het vak dans/drama te doorlopen?

23
Antwoorden

Meest recente antwoorden

- "Zorg ervoor dat je ergens lessen kunt bijwonen of beter nog kunt deel..."
- "Van tevoren echt heel goed de studiehandleiding doorlezen en durf vr..."
- "vraag vooral feedback aan de docent, je les wordt er beter en leuker v..."

22. Welke adviezen heb je aan jezelf om je verder te bekwamen in het geven van dans/drama?

23
Antwoorden

Meest recente antwoorden

- "Veel oefenen in de praktijk. Om mij te bekwamen in dans overweeg ik..."
- "Simpelweg meer lessen geven en kijken naar lessen van je praktijkbeg..."
- "Verdiep jezelf, blijf oefenen en ervaar, zorg dat je geïnspireerd blijft. Z..."

23. Wil je verder nog iets kwijt aan jouw dramadocent (noteer dan wel de naam van jouw dans/dramadocent hieronder)?

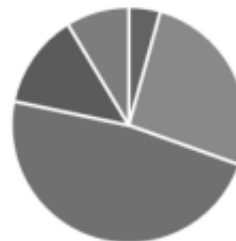
16
Antwoorden

Meest recente antwoorden

- "Het uitsplitsen van alle indicatoren in de SHL heeft voor mij erg vertra..."
- "Sander ik vind je een fijne docent en ik vind het prettig dat je in de (fy..."
- "toelichting op vraag 24: ik kan het daar niet kwijt dus doe ik het hier l..."

24. Slotvraag: Dans/drama kun je prima op afstand leren geven, wanneer je een leergemeenschap (praktijkschool) hebt om in te oefenen?

- Ja, ongeacht de situatie 1
- Ja, mits die praktijkschool vold... 6
- Ja, al zijn studenten met meer ... 11
- Nee, dit is niet haalbaar 3
- Nee 2

	Gemiddelde van Geef een cijfer voor de kwaliteit van de relatie die je hebt met jouw opleidingsdocent (assistenten)	Gemiddelde van Geef een cijfer voor de kwaliteit van de relatie die je hebt met jouw praktijkbegeleider	Gemiddelde van Geef een cijfer voor hoe competent je bent in het geven van dans	Gemiddelde van Geef een cijfer voor hoe competent je bent in het geven van drama	Gemiddelde van Geef een cijfer voor hoe competent je bent in het geven van dans	Gemiddelde van Geef een cijfer voor hoe competent je bent in het geven van drama	Gemiddelde van Geef een cijfer aan jezelf voor: Inhoud rijk aan de vakinhoud: dan/drama (theatervoorstelling)	Gemiddelde van Geef een cijfer aan jezelf voor: Inhoud rijk aan de vakinhoud: dan/drama (theatervoorstelling)	Gemiddelde van Geef een cijfer aan jezelf voor: Inhoud rijk aan de vakinhoud: dan/drama (theatervoorstelling)	Gemiddelde van Geef een cijfer aan jezelf voor: Inhoud rijk aan de vakinhoud: dan/drama (theatervoorstelling)
Algemeen	7,2	7,15	6,075	6,375	6,2	6,25	6,9	6,5	6,2	7,15
Dag-avonds	6,2	6,4	6,8	6,2	6,2	6,2	6,8	6,4	6,2	6,4
Flex	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Vakantiedag-avonds	1,428571429	8	5,714285714	5,357142857	5,571428571	5,571428571	4,857142857	5,428571429	8	5,071428571
Totaal	7,260869565	8	6,52173913	5,89562174	5,852173913	5,89562174	6,608695652	6,347826087	6,52173913	6,52173913

Opvallend is dat ondanks dat er meer contactmomenten zijn de voltijdsstudent (die in jaar van afname vooral digitaal studeerde vanwege corona) zich het minst competent ervaart.

Bijlage 5: Personalia doelgroepen opleidingsvarianten 2020 (opgesteld door Pabo Inholland)

Voltijder

“Vroeger speelde ik al juf met mijn poppen, daarom lijkt juffrouw het beroep dat het beste bij mij past.”

De student ...

is 18 jaar
woont nog thuis
heeft nu geen baan
heeft geen bevoegdheid
heeft de HAVO behaald

Waarom Inholland?

Ze is jong en nog wat bang voor de grote massa. De locatie zo net buiten het centrum vinden haar ouders prettig. Liever niet in de grote stad. De sfeer van de open dag en het persoonlijke contact met docenten was doorslaggevend in haar keus voor Inholland.

Waarom leerkracht basisonderwijs?

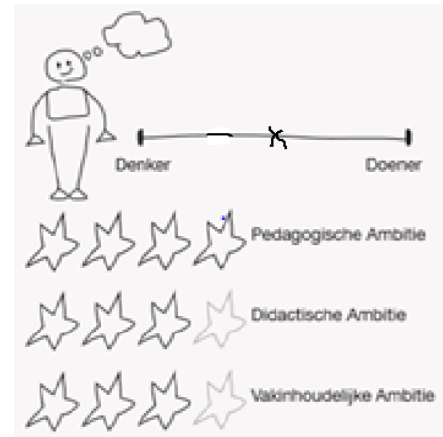
Ze wilde altijd al juf worden. Ze heeft nooit echt over iets anders nagedacht. Exacte vakken vond ze vreselijk. Op de sportvereniging was ze altijd actief met trainen van jongere kinderen.

Waarom nu?

Studeren hoort erbij. Voor de zomer heeft ze haar Havo diploma gehaald, dus gaat ze nu naar hbo. Hier heeft ze geen gedachte aan verspild.

Student in de opleiding

Ze heeft een grote behoefte aan persoonlijke aandacht, structuur en begeleiding. Ze is niet zo zelfstandig en daardoor erg op docenten gericht. Ze is nog puber, wat haar afleidt. Haar motivatie groeit met de jaren.

Flex

“Ik wil graag docent blijven en heb daar mijn bevoegdheid voor nodig.”

De student ...

is 35 jaar
woont om de week met twee kinderen
werkt op een basisschool
heeft geen bevoegdheid
heeft mts elektrotechniek gestudeerd en hts niet afgemaakt

Waarom Inholland?

Hij werkt in het basisonderwijs sinds de start van de opleiding.
Hij wil snel zijn bevoegdheid halen en werd getriggerd door de duidelijke positie van Inholland. Vooral omdat hij dan maar weinig les heeft en de mogelijkheid tot flexibel studietempo.

Waarom leerkracht basisonderwijs?

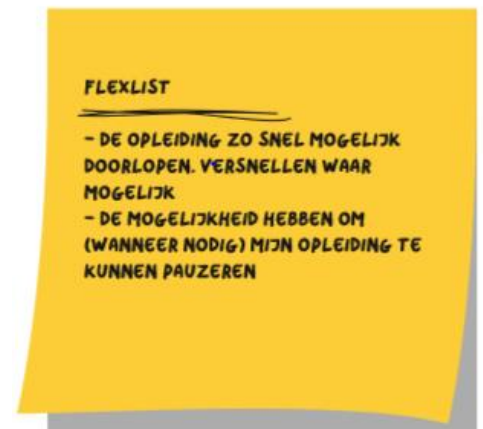
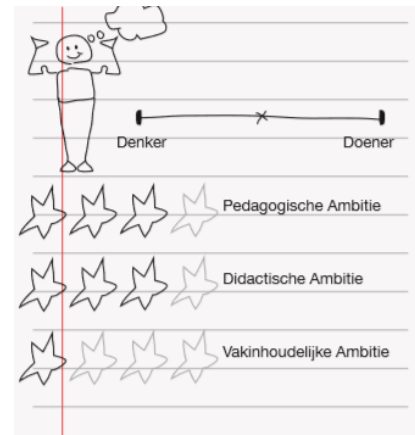
Leraar zijn is gewoon heel leuk. Hij wil nu zijn bevoegdheid halen.

Waarom nu?

Er is veel vraag naar leerkrachten. Het halen van een bevoegdheid is noodzakelijk om als leerkracht te blijven werken.

Student in de opleiding

Hij gaat zijn gang, maar moet best moeite doen om de tijd vrij te maken om te studeren. Het is leuk, maar er is meer leuk, en zijn kinderen vragen ook tijd. Hij heeft behoefte aan het zelf bepalen van zijn studietempo.

Verkorte deeltijder (digi)

“Ik vind lesgeven onwijs leuk, en er is veel vraag naar leerkrachten. De kachel moet ook roken.”

De student ...

is 33 jaar
heeft een gezin met twee jonge dochters
woont in Groningen
ze heeft tijdelijk geen baan
heeft HBO pedagogiek afgerond

Waarom Inholland?

Ze heeft een druk leven, en het is fijn dat ze de studie op afstand kan volgen. Dus de keuze om deze opleiding bij Inholland te volgen was snel gemaakt.

Waarom leerkracht basisonderwijs?

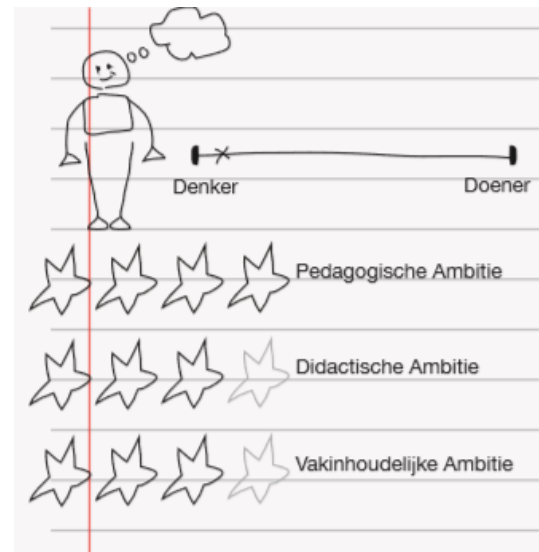
Ze vindt het werken met kinderen leuk, maar ze wil wat anders dan de jeugdzorg, waar ze bijna 10 jaar gewerkt heeft. Op de basisschool vond ze groep 7/8 al het leukst. Ze heeft al contact met een school. Na het eerste jaar mag ze daar met een geschiktheidsverklaring voor de klas staan.

Waarom nu?

Als leerkracht basisonderwijs heeft ze direct veel kansen op de arbeidsmarkt. Bovendien zit werken en leren in haar systeem. Zodra de kinderen naar bed zijn, gaat ze aan de slag.

Student in de klas

Ze is een actieve, vlijtige student. Ze neemt haar studie serieus, ze wil het graag goed en netjes doen. Ze is digitaal vaardig en bereid om op afstand samen te werken met andere studenten. Ze laat veel van zich horen via Moodle, denkt kritisch mee over de opleiding en is op zoek naar mogelijkheden om te versnellen. Ze houdt ook steeds in haar achterhoofd dat ze dat ze haar opleiding eventueel tijdelijk wil onderbreken, om voor haar schoonmoeder te kunnen zorgen.

FLEXLIST

- DE OPLEIDING ZO SNEL MOGELIJK DOORLOPEN.
- ALS MIJN SCHOONMOEDER INTENSIEVE ZORG NODIG HEEFT, ZOU IK DAAR GRAAG TIJD VOOR MAKEN EN MIJN OPLEIDING EEN TIJDJE PAUZEREN.

Deeltijder

“Mijn oom zei dat ik een goede docent zou kunnen zijn, dus daarom ga ik deze opleiding nog een keer proberen.”

De student ...

is 25 jaar

woont samen met een baby in Rotterdam

werkt als conciërge op een basisschool

heeft mbo gedaan en ook al een poging op de pabo van HR maar kreeg een negatief BSA

Waarom Inholland?

Hij komt van HR, waar hij een negatief BSA heeft gekregen. Zijn oom, ondernemer, stimuleert hem om toch verder te gaan. Hij wil net zo als zijn oom worden. Inholland is zijn tweede kans.

Waarom leerkracht basisonderwijs?

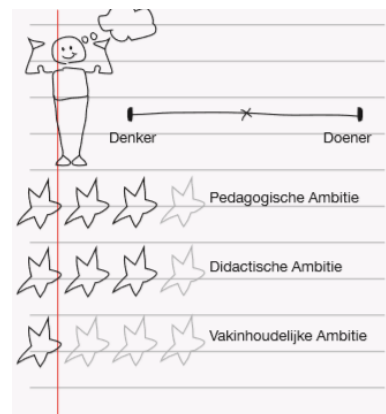
Hij wil meer verdienen, dat gaat met een Hbo opleiding. Hij wil het liefste les geven in de bovenbouw. Daar kun je geld mee verdienen en het heeft aanzien.

Waarom nu?

Het is nu of nooit, zo voelt hij dat.

Student in de klas

Hij heeft af en toe een 'schop' nodig. Schuift verantwoordelijkheid van zich af, en overschat zichzelf. Hij is redelijk zelfstandig en zoekt zijn gelijken op school.

FLEXLIST

- DE OPLEIDING ZO SNEL MOGELIJK DOORLOPEN.
- DE MOGELIJKHEID HEBBEN OM (WANNEER NODIG) MIJN OPLEIDING TE KUNNEN PAUZEREN

Zij-instroom

“Ik vind leerlingen uit de bovenbouw van de basisschool en onderbouw van de middelbare school een onwijs leuke groep om mee te werken.”

De student ...

is 45 jaar
woont met haar twee zoons in Haarlem
werkt op een basisschool
heeft een tweedegraads bevoegdheid (aardrijkskunde)

Waarom Inholland?

Ze is door de basisschool verwezen naar Inholland om het zij-instroomtraject te gaan doen. De school heeft afspraken met Inholland gemaakt.

Waarom leerkracht basisonderwijs?

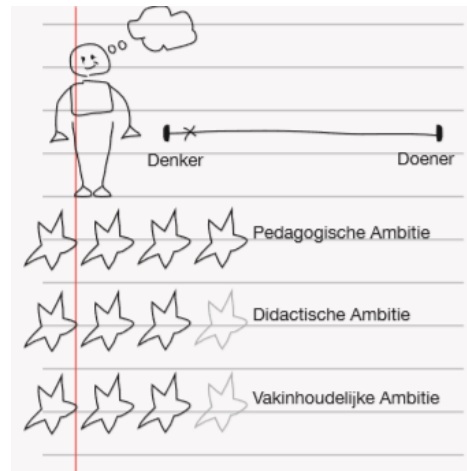
De overlap van het docentschap in het VO en basisonderwijs vindt Monique boeiend. Bij beide doelgroepen draag je bij aan de ontwikkeling van kinderen. Ze vindt het een uitdaging om nu niet de vakspecialist te zijn, maar alle vakgebieden aan te bieden, de hele dag aan dezelfde groep.

Waarom nu?

Maatschappelijke aandacht voor lerarentekort en het feit dat ze voor het vak aardrijkskunde op haar vorige school weinig uren kon werken. Omdat de kachel moet roken. Nu krijgt ze de kans op een basisschool. Ze kon gelijk al aan de slag en na afronding van het zij-instroomtraject wordt dit een vaste aanstelling.

Student in de klas

Ze heeft een vast studiemaatje. Ze zien elkaar als buddy en stimuleren elkaar. Daarnaast trekt ze op met andere studenten die binnen hetzelfde bestuur werkzaam zijn als zij. Met deze personen zit ze in een intervisiegroep. Ze houdt ervan om met de docent in discussie te gaan over onderwerpen waar ze al veel van weet. Soms zou ze de les wel willen overnemen.

FLEXLIST

- ZO SNEL MOGELIJK IN ZO MIN MOGELIJK TIJD MIJN BEVOEGDHEID HALEN
- TEGELIJKERTIJD ZO VEEL MOGELIJK OPDRACHTEN OP MIJN EIGEN SCHOOL KUNNEN UITVOEREN.
- PRAKTISCH EN CONCREET (THEORIE ZO SNEL MOGELIJK IN PRAKTIJK TOEPASSEN)